

"Kanadai Magyar Újság"
 egyetemes a
"KANADAI MAGYAR HIRLAPPA"
 Kanada és az angol birodalom elgőnyösödéséből, vezető magyar hűbérsége, amely mindenkor igazságot védi meg az idegenbe szakadt magyarok érdekeit és a kanadai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivívni minden honfitársunk számára.
 Előfizetési díj egy évre: \$3.00. Az űrházba és külföldre egy évre \$4.00. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

BRANTFORD BRIDGEVILLE
 CALDERONIA
 CHIPPAWA
 CROWLAND
 FORD CITY
 PORT ERIE
 PORT WILLIAM
 SALT
 GUELPH
 HAMILTON
 KITCHENER
 MONTREAL
 NEW WATERFORD
 NIAGARA FALLS
 OSHTAWA
 OTTAWA
 PORT COLBORNE
 PORT ROBINSON
 QUEBEC
 ST. CATHARINES
 SPRING HILLS
 SUDBURY
 SYDNEY
 TORONTO
 WINDSOR

Kelet-

Nyugat



CANADIAN HUNGARIAN NEWS

ALBINA
 BEKIVAR
 CANA
 CALGARY
 COALHURST
 EDMONTON
 ESTEVAN
 HALKOKS
 KAPOVÁR
 LEITHBRIDGE
 NORBURY
 OTTHON
 PLUNKETT
 RAYMOND
 REGINA
 SASKATOON
 SASKATCHEWAN
 SORHALOM
 SET. LASZLO
 SZÉKELYFOLD
 SUMAS
 TABER
 VANCOUVER
 WAKAW
 WETBURN
 WHITEWOOD
 YORKTON

"Canadian Hungarian News"
 Combined with the
"CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
 An Independent Weekly
 Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.
 Editorial Offices and Printing Plant
 375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.
 Yearly Subscription \$3.00
 To Foreign Countries \$4.00

VOL. VIII EVFOLYAM

375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA, 1931. AUGUSZTUS 20 CSÜTÖRTÖK

No. 34 SZAM

HUNGARIAN EVENING INAUGURATES EXHIBIT

ROMANCE TINGLES OVER TORONTO SEQUEL TO HISTORIC EPISODE FINE HANDICRAFT

Reprinted from "THE MAIL & EMPIRE" the great daily newspaper of Toronto with a circulation of over 120,000.

Romance and interest tingled over one of the most fascinating parties that could be imagined.

Strains of Hungarian music quickened the laggard step as one went up last evening through the great trees of Grange Park. The notes led up over the terrace of the Ontario College of Art, up the stairs to a studio. There walls were hung with embroideries of ancient art; members of the Hungarian colony were easily merry in the way of people meeting in their own atmosphere; but there were no strangers; Anglo-Canadians were made to feel they were just the guests that were wanted. In short it was a corner of Hungary slipped down like a surprise in the city that is supposed to have little color.

It was the opening concert by which the exhibit and sale of Hungarian handicraft was inaugurated, to continue until Aug. 21. The exhibition will be open every day, and concerts will be given next Saturday and the following Tuesday. Along with craft work of museum calibre, exhibited by Nicholas Hornyánszky, the artist, is the work done by Canadian Hungarians, to be sold to alleviate distress among the unemployed of the colony.

On the little stage is a Hungarian gipsy band—fiddle, a cimbalom, and a contra-bass. No set note or harmony guides the players. As the folk melody tells its tale, and the whole swings into the pulsing "csárdás" dance, each man relies on his own ear to contribute to the stirring, thrilling theme of the melody. Then a group of young people dance the "csárdás".

There is tragedy, or gallantry, or imaginative flight. The spell of folk music in a right setting holds the audience. There is a Hungarian pianist, Tihámér K. Kaposy, who plays and then breaks into a song of his own composition, telling of the Hungarian prisoner of war in Siberia.

Then the chairman, the Rev. Francis Kovács of Hamilton, is speaking. But instead of giving the trite "chairman's remarks" he is suddenly recalling to the audience a story of ancient Hungary, with its last scene in Toronto. When the sons of Mátyás, the last real Hungarian king, were persecuted and sought refuge in England, one married an English woman and went to the American colonies. With the revolution they left as loyalists to come to Canada, and the woman who is descendant of this family is one of the Hungarian colony in Toronto.

"We know more of you than you do of us, and we know that there is good reason for friendship between Hungarians and Anglo-Saxons", Mr. Kovács said in commenting that in Hungary's darkest days the hand of sympathy had been most readily extended by England, Canada and America.

So much had been spoken or copied from ancient Hungarian art, with its true ideas, that many were more familiar with the counterfeit than with the original, he showed.

In the way of internationalism there was a tendency to feel that national distinctions should be wiped out as dangerous; a tendency to blot out the color of individuality. The mistake was in not realizing that it was love of music, of handicrafts, of religion, which formed the strongest spiritual bond to hold men together in understanding and high endeavor. It was the crime of the world, not the artistic endeavor, however definitely national, which endangered peace.

MUTASSA MEG ALLANDÓAN ANOOL CIKKEINKET ISMERŐSEINEK

Óriási magyar siker a torontói kiállításon

MŰVESZETÜK LEGJAVÁT ALDOZTA FEL ONTARIO MAGYARJAI, HOGY SEGÍTHESSZENEK. MUNKANEMKÜLIEKEN — KANADÁBA SZAKADTAK MATYÁS, AZ UTOLSÓ NAGY MAGYAR KIRÁLY IVADÉKAI: IRJA A TORONTÓI "MAIL & EMPIRE"

Keletkanada legangolosabb városa, Torontó ismét egy magyar emlékekkel lett gazdagabb. A múlt hétfőn megnyitott kiállításán ugyanis mindenki a magyar terem felé fordult, hogy megcsodálja a páratlan izséssel rendezett művészi kivitelű kézmunkákat és — élvezze a hamisítatlan cigányzenét. Valóságilag egy kis Magyarországot varázsolta az "Ontario College of Arts" termeibe a kiállítás — írják a torontói magyar angol lapok — és a Grange Park hatalmas fái között egy különös világnak hódoltak a város magyarbarátjai.

A kiállítást magas színvonalu hangverseny előzte meg, melyen magyar művészek adták tehetségük legjavát. A nagyszerű "cigánybanda" szereplése és a csárdás, valamint más szolnoki bemutatták után Kaposy Tihámér, a zenei körökben nagyrebeccsült zongoraművész mutatott be néhány népies darabot, majd pedig a szibériai fogságról írt saját szerzeményeit adta elő a megjelenetek osztatlan tetszésére. Már az első számok annyira elragadták a közönséget, hogy a rendszerint tartózkodó angolok teljesen otthon érezték magukat a magyar teremben és mind barátságosabbá vált a hangulat.

A legalkalmasabb pillanatban állott fel szólásra Rev. Kovács Ferenc hamiltoni ref. lelkész, hogy ékes angolszági hangján elmondja a magyarországi csárdásról, a nagyszámú megjelent angolokat. A szónok megemlékezett azokról a folyton erősödő szájakról, melyek ma már szétszakíthatatlanul fűzik össze Kanadát magyarságát a benszülött lakossággal. Kiemelte ezen kívül, hogy nem a nemzeti hagyományok és népszokások megbecsülése, hanem a nemzetiszínű álarca bujtatott rossz

ADÓ-HALADÉKOT KÖVETELNEK A FARMEREK

Alberta székvárosában, Edmontonban napok óta izgalmas tanácskozás folyik a tartomány legnagyobb politikai pártja, a "United Farmers of Alberta" rendezésében. A parlament épületében tartott tárgyalásokat maga Brownlee miniszterelnök vezeti és az albertai törvényhozás 63 farmerképviselője mellett a U.F.A. kilenc ottawai képviselője vesz szót.

Annak ellenére, hogy a konferencia határozatait mindaddig titokban tartották, úgy hírlik, hogy az egyik legfontosabb pont a farmerek adó-kötelezettségének jövőre való elhalasztása lesz. A nemzetközi politikában sikerrel kivívott "morgtorium" elvét tehát ki szeretnék terjesztetni a kanadai gabona-termelőkre is.

akarát, amely ellentétet szított az egyes nemzetek között és éppen egymás megismerésén keresztül erősítjük meg a béke szálait.

Nemcsak az angolok, hanem a megjelent magyarok között is nagy feltűnést keltett Rev. Kovács Ferenc, amikor kutatásai alapján kijelentette, hogy már századokkal ezelőtt is volt kapcsolat a magyarság és Kanada között. Például ma is akadnak Torontó lakosai között olyanok, akik azzal dicsekedhetnek, hogy a magyar történelem nem kisebb királya, mint az igazságos Mátyás volt az ő-szüik. Mátyás leszármazottai ugyanis Angliába vándoroltak, majd az amerikai gyarmatokra hajóztak és onnan jöttek Kanadába. A naponta 120 ezer példés a csárdás, valamint más szolnoki bemutatták után "The Mail & Empire" változatosan emlékezik meg mindezekről s már ezért is olvasóink figyelmébe ajánljuk ehéti angol rovatunkat, melyet bizonyára érdeklődéssel fog elolvasni minden kanadai barátunk.

A hangversenynek oly óriási sikere volt, hogy augusztus 15. és 18.-án meg kellett ismételnünk. Mire olvasóink lapunk ezen számát kézhez kapják, augusztus 21-én már bezárult a torontói magyar kiállítás, melyről még hetek múlva is sokat fognak beszélni a felhőkarcolók kanadai városában. Külön érdeme a lelkes rendezőségnek, hogy a kiállított értékes tárgyakat — Hornyánszky Miklós, a Kanadaszerte ismert jeles festőművész munkáival egyetemben — a torontói munkanélküli magyarok javára adta el és így nemcsak segített szerencsétlen körülmények közé jutott honfitársainkon, hanem egyuttal nagyban emelte a magyarság tekintélyét az egész Niagara-félszigeten.

VÁROSOKBAN KÖVETELJE A "KANADAI MAGYAR ÚJSÁG"-OT, AHOL BEVASÁROL — 5 CENTERT MEGKAPHATJA LAPUNKAT MINDEN HÉTEN

NYILVANOSSÁGRA KERÜLTEK A NÉPSZÁMLÁLÁS ELSŐ ADATAI

MONTREAL KÜLVÁROSÁI SZÁZSZÁZALEKOS FEJLŐDÉST MUTATNAK — TORONTÓ KANADA MASODIK LEGNAGYOBBA VÁROSÁ 627 EZER LAKOSSAL — NYUGATON VANCOUVER GYARAPODOTT LEGTÖBBET

Bár még messze tartunk attól, hogy a népszámlálás pontos és főleg részletes eredményeiről beszámolhassunk, az ottawai statisztikai hivatal jelentése nyomán máris érdeklődésre számító adatokat közölhetünk olvasóinkkal. Egyelőre ugyan csupán Kanada népességének átlagos számarányáról alkothatunk fogalmat az eddig napvilágra hozottak nyomán, ebből is nyilvánvaló azonban, hogy a birodalom lakosságának száma meg fogja haladni a tízmilliót.

Az eddig közltek közül is látható, hogy Kanadának 21 nagyobb és 83 kisebb városának lakossága meglehetősen megváltozott, viszont 4 nagyobb és 60 kisebb hely népessége csökkent. Ez a csökkenés viszont alig haladja meg a néhány száz lelket leg több esetben, úgyhogy általában nagymértékű csökkenést mutatnak a 1921 óta. A fejlődés szempontjából egész Kanadában Montreal egyik külvárosa, Outremont viszi el a pálmát, amely nyíben kerekén 105%-os fejlődést mutat fel az elmúlt tíz év folyamán, miután lakosságának száma jelenleg meghaladja a 27 ezret. Az Ottawával szemben, de még Quebecben elterülő Hull gyárváros lélekszáma pedig megközelíti a 30 ezret.

A nagyvárosok közül Montreal részletes adataival még nem készülték el a keletkanadai népszámlálók, Torontó azonban már szerepel az utóbbi napok jelentéseiben. Ontariói székváros, az ugynevezett "Queen City" 20%-os gyarapo-

dást árul el, amennyiben lakosainak száma 521 ezerről 627-tos és főleg részletes eredményeiről beszámolhassunk, az ottawai statisztikai hivatal jelentése nyomán máris érdeklődésre számító adatokat közölhetünk olvasóinkkal. Egyelőre ugyan csupán Kanada népességének átlagos számarányáról alkothatunk fogalmat az eddig napvilágra hozottak nyomán, ebből is nyilvánvaló azonban, hogy a birodalom lakosságának száma meg fogja haladni a tízmilliót.

Nyugatkanadában Vancouver fejlődése szembeszökő. South Vancouver és az egyetem épületeket is magába foglaló Point Grey külvárosok bekebelezésével ugyanis Vancouver lakossága nem kevesebb, mint 50%-al nőtt és ma néhány száz lélek híjján megközelíti a 200 ezret. Winnipeg lakossága jelenleg 217,587, ugyhogy a külvárosokkal együtt sem haladja meg a 290 ezret, tehát csupán 21%-os fejlődést tud felmutatni.

Saskatchewanban 11 város lakossága gyarapodott, míg haté csökkent. Albertában viszont csupán öt város lélekszáma nőtt és ugyanez a haté esett. Érdekeskedő kedvéért megemlíthetjük, hogy például Halifax és Sydney nova-scotiai városok lakossága ugyszólván megmaradt, mint ahol tíz év előtt volt. Nagyjából ugyan-egy áll a keleti tengerparti tartományok nem egy városára, melyek közül a magyarlakta New Waterford bányaváros érte el a legnagyobb fejlődést, miután 38%-os emelkedést mutat és így lakosságának száma megközelíti a nyolc ezret.

140 millió bushel buza Kanada termésfeleslege

A TÁRHAZAKBAN HÁROMSZÁZANNYI ZAB VÁR GAZDARA MINT TAVALY ILYENKOR — BUZÁKBÓL A TAKARMÁNYOZÁSRA FELHASZNALT KÉSZLETEKkel EGYÜTT KANADA NEM TUD TÖBBET ELFOGYASZTANI 130 MILLIÓ BUSHELNÉL ÉVENKÉNT

A lapzártakor érkezett hivatalos kimutatás értelmében Kanada termésfeleslege a július hó 31-én záródó gazdasági évben meghaladta a 140 millió bushelt pontosan 140,179,945 bushel volt. Ebben már beleszámították az Egyesült Államok különböző tárházaiban heverő közel 7 millió bushel búzát, ugyhogy a Kanadában tárolt felesleg-buza összesen 133,391,633 bushelre tehető.

A jelentésből kitűnik, hogy az idén mintegy húszmillió bushel búzával maradt több a magtárakban, mint tavaly ilyenkor. A tavalyi búzatermést több mint 12 millió bushellel becsülték alá a szállítások megkezdésekor, azonban ennek a mennyiségnek nagyrésze takarmánybuzza volt és így kivétel szempontjából nem sokat számít. A 397 millió bushel helyett eszerint tulajdonképpen közel 410 millió bushel buza termelt a múlt évben Kanadában.

MAGYARKANADA A DEPORTÁLÁS ELLEN

MIERT BÜNHÖDJENEK ARTA TLANUL HONFITARSAINK MASOK HELYETT? — A MEGJELHETÉSI NEHEZSÉGEKET NÉ TETÉZZÉK A HAZATOLONCOLAS SZÉGYENÉVEL!

Mint azt már múlt számunkban is jelentettük, Kanada egyes magyar telepén, főleg Wallandon megmozdult a magyar társadalom is a deportálás ellen. Az a vélemény alakult ugyanis ki, hogy ne vigyék haza az azon honfitársainkat, akik az utolsó hídait is felégették maguk mögött, mielőtt kivándoroltak és így ugyancsak szomorú sors várna rájuk az űrházban is. Ugyanakkor ez a mozgalom nem jelenti azt, hogy megkegyelmezzenek azoknak, akik tudatosan rontják a magyarság hírnevét, viszont meg szeretné kimélni mindazokat a meghurcoltatott, akik szerencsétlen körülmények folytán jutottak olyan helyzetbe, hogy közelításkorra kerülnek.

A kanadai városi hatóságok ugyancsak következetesen folytatják a deportálásra irányuló összejáratásokat és annak ellenére, hogy az ottawai kormány még mindig nem hozott döntést ebben a többször honfitársunk érdeklődésű ügyben: kellemetlen érzésként lebeg számtalan kanadai magyar feje felett a bizonytalanság. Vannak sokan, akik a legjobb alkalmat megragadnák arra, hogy költségesen hazamehessenek, viszont sokan még mindig nem hozott döntést ebben a többször honfitársunk érdeklődésű ügyben: kellemetlen érzésként lebeg számtalan kanadai magyar feje felett a bizonytalanság.

Amikül, hogy a deportálás ellen indított társadalmi megmozdulás részletesre kitérjen, megállapíthatjuk, hogy mindaddig igen kevés magyart szállítottak haza — egész Kanadából alig ötvenet 1931 január 1 óta. Ezek mind maguk, önkéntesen kérték visszavonulást, kivéve néhány olyan esetet, amikor bűnbűnyből kifolyólag deportáltak egyeseket. Azt is sikerült teljesen megbízható forrásból megtudnunk, hogy mindazok, akik kérésüket megfelelő indokokkal tá-

támasztva hivatalos úton megkebebezték a deportálási végzést, még a mai napig is itt vannak Kanadában. Végeredményben mindaddig csak azokot vitték, akikről kiderült, hogy valamilyen formában vétekelt a rendelkezések ellen a pl. odahaza meglehetősen vagyonnal rendelkeztek, míg itt legénybe vették a hatósági ellátást.

Mindaz arra való, hogy a deportálást illetőleg mindaddig több volt a vakárma, mint a tényleges veszedelmek. Viszont az is igaz, hogy akinek van oka félni a deportálástól avagy bármilyen szempontból el akarja kerülni az esetleges hazatoloncolást — az legokosabban teszi, ha a legelőbb alkalommal kivonja magát a közelításkor a városokból, ahol a deportálás a legveszélyesebb. Azok ellen ugyanis, akik nem szorúlnak közelításkorra, semmiképpen sem indíthatnak deportálási eljárásokat és ebben a formában honfitársaink is hozzájárulhatnak a társadalmi szervezetek azon igyekezetéhez, hogy akaratuk ellen ne vigyék haza egyetlen magyart sem.

Nagyon elő fogja segíteni munkanélküli honfitársainkat a deportálás veszélye alóli mentesítést Robertson munkaadói miniszternek közvetlen lapzártás előtt nyilvánosságra hozott intézkedése, mely szerint mindazon nézőn munkanélküliek, akik hajlandók a városokban való tengerparti munkaközegek felkeresésére, teljesen ingyen vasúti jegyet kapnak. Minden valószínűséggel ez a lépés a jövőben a közönséget is a nagybuzású állam építkezése és a különböző szükségmunkák tervezését is, melyet a "Kanadai Magyar Újság"-nak közvetlenül az azt követő heti számában olvashatnak honfitársaink.

Két hajórakomány buza indul a Hudson-öbölből

Churchill kikötőjének régóta várt üzembehelyezése úgy látszik hamarosan megtörténik, amennyiben a kormány szeptember 15-ére rendelte oda az első gabonaszállító gőzöst. Bár az eleveátor csak a jövő idényben kezdheti meg teljes erővel lebojnyolítani a forgalmat, szeptemberre már annyira elkészülnek egyes szállítóberendezések, hogy lehetővé teszik a próbaszállítást megkezdését. Egyelőre csak két hajó, a montreali Dalgiesch vállalat Warkworth Wenthworth nevű gőzsei indulnak Port Churchill felé, hogy egyenként mintegy félmillió bushel búzával megragodva kockázassák meg a Liverpoolba tervezett utat. Nem lehetetlen, hogy ugyan-akkor két kanadai teherhajó, a Calgadó és a Thordoc is utazni indul Churchill felé, hogy kikapasszálja a Hudson-szorosban általában az öbölbeli hajózás ezernyi veszedelmét. Az is valószínűnek látszik, hogy két arka hajó is pályázik meg a nagy dicsőségre, hogy elsőként viheren ki buzát Churchill kikötőjéből. Egyelőre azonban még nehéz volna megmondani, hogy sikerül-e végrehajtani a fenti terveket. Annyi bizonyos, hogy jövőre már teljes gőzzel szándékoznak megkezdni a Hudson-öböl új kikötőjéből a gabonaszállítását, ami remélhetőleg a termelők javát fogja szolgálni, különösen miután kb. 7 centes szállítási költségmegtakarítást jelent bushelenként.

LEGUJABB HIREK

TOVÁBBRA IS FENNTARTJAK A REPULÓPOSTÁT a kelet- és nyugatkanadai göpcétek között, viszont ugyanakkor beszüntették minden repülőpostaforgalmat Torontótól keletre, valamint Saskatoon és North Battleford között. Eszerint a tengerjáró gőzök és a tengermentési tartományok repülőpostáját ezután vasúton szállítják egészen Torontóig.

ÖSSZEROMBOLTAK ÉS FELGYUJTOTTAK A "Le Miroir", "Le Goglu" és a "La Chameau" című montreali francia lapok nyomdáját vasárnap. A tettesek először nehéz próbákkal bevezették az értékes gépeket, majd pedig a talált könyvekben és papírból meggyújtották az épületet. Az ismeretlen tettesek kézrekerítésére megindították a nyomozást.

LINDBERGER JAPANBA ERKÉSZTÉK lapzártást minden perben várják. Az Ochishi japán rádióállomás meg nem érteztetett szökésű jelentése szerint az amerikai repülőgép kedden hajnalban indult el a szibériai Kamchatka félsziget Petropavlovsk városából a japánországi Nemuro irányában. — Cramer amerikai pilóta holttestét állítólag Norvégia partjain vetette ki a tenger, az évekkel ezelőtt eltűnt Nungesser és Goll aláírásával pedig egy üvegben papírzseletet találtak ezzel a szöveggel: "Labrador partján süllyedünk".

FOLYOSÍTOTTAK A KÜLFÖLDI KÖLCSONT Magyarországnak, amint a kábeljelentésekből értesülünk. A 25 millió dolláros rövidlejáratú kölcsönt egy év leforgása alatt kell a magyar államháztartásnak visszafizetnie a francia, svájci, holland és olasz bankoknak. A külföldi pénzpiacnak az űrház iránt megnyitott újabb bizalmi lehetőséget teszi, hogy a munkanélküliség leküzdésére nagyobb mértékű szűkítési munkát kezdjenek.

ISTVÁN NAPJÁRA

Ma minden egyes állam más-más orvosi recept szerint szeretné megoldani a maga problémáit és az újdonsült Amerikától a megkérgesedett vagy ujpiros elveket valló sötét Ázsiától egyik sem tudja teljes megaláztatásra berendezni a maga életét. Ilyenkor jól esik visszagondolni a régmúlt időkre s annak is egy kimagasló magyar alakjára: István királyra. Egy pogányból keresztényre lett államférfira, aki élelétével egy év-rezre előre tudta biztosítani fajtajának fennmaradását és így szót kér még a mai világ jelszavaktól kavargó forgatagában is.

Évről-évre meg szokás ünnepelni ennek a nagy magyar lángésznek az emlékét. De úgy érezzük, hogy nemcsak hivatalosan, hanem amugy benn a szívekben is él még Istvánnak, a nagynak, a szentnek az emléke. Hiszen amikor a mai bizonytalanságban "Hol vagy István Király"-t kiált a magyar, akkor nemcsak a nyomorból, nélkülözésekből kivezérő államférfiut kíván, hanem azt szeretné, hogy az szentistváni tehetségekkel, jóakarattal és megértéssel legyen felruházva.

És talán nem akadna soha többé egyetlen királypárti magyar sem széles e világon, ha a történelem tanúsága szerint nem lettek volna Istvánjaink, Lászlóink és Mátyásaink. Hiszen a magyar királyok legtöbbje nem tudott kiemelkedni a korának államfői színvonalán felül és a Habsburgok alatti négy-százéves magyar szenvedés bizonyára sokkal gyakrabban ütött volna fel a fejét véres forradalom alakjában — ha nem lebegtek volna éppen a nagy magyar királyok örökéletű államférfiui mesteralkotásai az elkecseregetett tömegek előtt.

Eppen ezért úgy érezzük, hogy maradt valami a magyar lélekben még ma is, ami közvetlen összeköttetést biztosít az Istvánokkal. Van a magyar lélekben még ma is vágyakozás egy modern Szent István után, aki megozza a megpróbáltatások után is a szabadságot, az igazságot, a boldogulást. Talán ezért tudnak még ma is oly ószintén szolozsmákat zengeni István királyról az öregek és fiatalok egyaránt, miután érzik, hogy egy nagy államalkotó képességeinek még ma, több mint ezer év múltán is van varázsa.

Hányan járulnának bajlalkal és kérésekkel egy-egy modern Szent István elé, ha egy fa alatt megtelepednék orvoslást tartani a szenvedésekkel telt nagy kanadai magyar pusztaságon... Csak hogy a mai világ nem alkalmas arra, hogy teljhatalommal intézzék el egyesek vagy a világ sorsát s nagyon sok mellékkörülmény szabályozza az életet.

Kanada magyarságának talán még több alkalmát nyitott megfigyelni a különböző politikai módszereket, melyekkel részint az Ohazs, részint Kanada kormányozza a maga hajóját az élet viharos tengerén. A középeurópai államvezetéstől bizony nagyon sokban különbözik úgy az angol, mint az amerikai rendszer, melyek furcsa keveréke a kanadai hivatalos élet. De ha meggondoljuk, hogy a magyar állam alapjait több mint egy évezreddel ezelőtt fektette le Szent István király, akkor tudjuk csak elismerni államalkotó nagyságát, hiszen ki tudja mi lesz ezer év múlva a mai államformákkal?

Azt mondják, hogy az idő mutatja meg a szellemi alkotások valódi értékét. Manapság szélsőségekben olyan nagyarányú kísérletek folynak szerte e világon, hogy néha igazán égnek mered a józanul gondolkodóknak minden hajszála. És ki tudja, hogy mi lesz nem ezer, de száz, avagy csak ötven év múlva a vöröstől fehérig oly sok szint jászó politikai köztételezőkkel? — Amikor a magyar meghajol augusztus 20-án Szent István nagysága előtt, akkor fájának legelső nagy államalkotó elméjét és önmagát becsüli meg ezzel.

Magyar kiadásban jelent meg egy amerikai filmujság

A HOLLYWOODI "INTERNATIONAL FILM REPORTER" HUSZOLDALAS MAGYAR SZÁMABAN SZAZ MAGYAR MŰVÉSZ SIKERÉRŐL SZAMOL BE

Különös folyóirat került a kegyéni. A vásznon szereplő magyar művészeket, művésznőket és a színfalak mögötti dírműködő rendezőket megelőzően azonban két érdekes óhazai jelenet ismerünk meg. Mindketőt mint szegény zsidófiu került ki fiatalokból az Egyesült Államokba Zemplén vármegyéből Zukor Adolf a hadrogtól járás Ricsé községéből, Fuchs Vilmos pedig a sárospataki járás Tolcsa falujából indult neki a nagyvilágnak. Hadd lássuk, mit írnak róluk:

"Fuchs Vilmos valóban elérte azt, amit több évtizedes munkával, pompás üzleti érzékkel akadályt nem ismerő vállalkozó szellemmel elérhet az ember. Milliárdot szerzett és a "William Fox Corporation" gyárain és színházain keresztül vezetőszerephez jutott a mozi-világban. A nagy amerikai válság azonban őt sem kímélte. Negyvenmillió dollárt veszített rövid idő alatt és ez megrendítette vagyona alapjait. Hitelezői szorongatni kezdték és ott kellett hagynia az élőki székét annak a vállalatnak, melynek studiói és színházai felett még ma is ott tündököl a tolcsvai szatocsfiának a neve..."

"A ricséi Zukor Adolf már szerencsésebb volt s még ma is Amerika filmparancsának koronázott királyja. A 16 éves korában Newyorkban érkezett nincstelen bevándorló üzleti élelétésével oly magas polcra emelkedett, amely sokmillió vagyon és óriási tekintélyt biztosított neki, ughogy még ellenfelei is elismerik róla, hogy a "self-made-man"-ek legértékesebb, legönereztetesebb fajtájából való. Először szörmeüzletben dolgozott, mint szűcs-segéd, majd pedig egy véletlen folytán 1903-ban Lów színház-háztulajdonossal került összeköttetésbe s vele együtt létesítette az ugynevezett "penny ar-

cade"-et. A sikeren felbuzdulva mozikat nyitottak, majd a háború előtt kezdtek el gyártani filmjeiket, melyek ma nevetésnek tünnek, de tulajdonképpen mégis megvetették az Egyesült Államok ezen egyik legelső iparágának alapjait. Zukor vállalatának, a "Paramount Public"-nak ma már ezeröttszáz mozgószínháza van és hatalmas gyárai készítik a nagy filmeket Hollywoodban, Newyorkban, Londonban és Párisban, az utóbbi studióban, Joinville község közelében készülnek a beszállított filmek magyar változatai is..."

Megtudtuk még az "International Film Reporter" magyar különszámából azt is, hogy a világ leghíresebb színészei és színésznői két hollywoodi magyar festőművész: Kiss Rezső és Kende Géza műtermelt keresik fel, hogy megörökítsék magukat az utókor számára. Kende Géza még arról is nevezetes, hogy ő mintázta a buffalói Petőfi szobrot, mely a clelandi mellett az egyedüli szobor a nagy magyar poétáról, mely amerikai középületben, illetőleg a város egyik terén foglal helyet. De emellett kerekén száz magyar moziehatóság sikeréről számol be az érdekes folyóirat, ughogy amennyiben olvasóink közül bárki érdeklődne aziránt, hogy melyik magyar filmszínész milyen darabban szerepelt, késséggel szolgálunk felvilágosítással.

MEGHALT ROTHERMERE TITKARA

Outhwaite Ernő, lord Rothermere magántitkára és meghitt bizalmasa hosszú szenvedés után Folkstoneban meghalt. Ujságíró pályáját vezető glasgowi lapoknál kezdte, amelyeknél szerkesztő, később londoni levelezői állást viselt, majd a Rothermere-lapokhoz került, idővel fontos szerepet töltött be az Associated Newspaper-nél, lord Rothermere egyik nagy vállalatjánál.

ERDÉLYBŐL RÓMABA GYALOGOLT EGY MAGYAR CSERKÉSZ

Lukács Lajos gyulafehérvári magyar cserkész hónapokkal ezelőtt Erdélyből Magyarországon keresztül elgyalogolt Rómába s ott felkereste Mussolini olasz miniszterelnököt. Utközben egy albumba a magyar és erdélyi ifjúságtól aláírásokat gyűjtött a magyar ifjúság Trianon elleni tiltakozása jeléül. Lukács Lajos gyaloglása közben május végén érkezett Zalaegerszegre és ott a Hősök vasárnapján az erdélyi ifjúság nevében koszorút tette le a hősök emlékművére. Másnap folytatta útját Rómába.

Olaszországi útjáról vissza-terve elmondotta és írássokkal igazolta, hogy Ausztrián és Svájc-on keresztül többhetes gyaloglás után július 17-én érkezett meg Rómába. Ott a magyar-olasz ifjúsági egyesület elnökeinek közbenjárására Mussolini miniszterelnök július 20-án fogadta. A magyar cserkész átadta az albumot egy trianoni keresztel együtt az olasz miniszterelnöknek, aki elismeréssel fejte ki a cserkész teljesítménye felett és kitartására buzdította a magyar ifjúságot.

Krónika egy magyar „ingyen”-utazásról

Nagy József wellandi magyar gondolt egy merészet és nagyot s Vészi Antal távollétében felkapott annak automobiljára, hogy egy kis kójutazást tegyen a csinos ontariói magyar városkában. Ez még nem lett volna baj, ha az ördögsekér titkos módon meg nem érezte volna, hogy nem a gazdája fogja a gyeplőt, illetve a kormánykereket. Egyszóval nem engedelmességet a "karé" a vezetőnek.

Az akarata ellenére eltulajdonított autó végül is annyira megbokrosodott, hogy már meg sem akart állni Nagy József kívánságára és rövid távolságon ötször egymásután megfordult, anélkül, hogy a vezetője bármit tehetett volna a rakoncátlanokodás ellen. Szerencsére a Michigan Central Railway átjárója mellett akadt egy ruhakereskedés, melynek ablakáig nagy csalogatólag hatott a kormányserkezetre. Az ennek következtében hallható nagy csörömpölés ezután gondolkodóba ejtette a ravasz masinát és bár három ablaküveg be is tört és a kirakat valóságos forradalom képét mutatta: az eredmény nem maradt el és a megbokrosodott gépkocsi

megadta magát sorsának, azaz megállt.

A könnyen végzetessé válható, de a vakszerencse folytán minden különösebb baj nélkül végződő kirándulás természetesen a wellandi rendőrség vendégszobájában folytatódott, ahol Nagy József még ma is szívesen látott vendég. Egyelőre arra várnak, hogy testvére lefizesse szabadlábrahelyezéséért a négyezer dolláros óvadékot, miután el fogják dönteni, hogy tulajdonképpen milyen biztosítékot vegyenek a humoros eset főszereplőjétől, hogy mások automobiljával véletlenül se történjen hasonló kellemetlenség.

SELYMET KÉSZITENEK — PAPIRFABÓL

A múlt héten több amerikai mérnök vizsgálta meg Manitobában északi részét, miután a kormányal is tárgyaltak egy új erőtelep felállítását illetően. Az amerikaiak ugyanis rájöttek arra, hogy Kanada ezen részében még nagyon sok természeti kincs hever kihasználatlanul és most újabb ipartelepek felállítására gondolnak.

Elsősorban is a Dauphin folyó kihasználásáról volna szó, majd pedig az így nyert villamos árammal több fűrésztelepet látnának el energiával, sőt még selymet is készítenének papírfából. Ezzel egyidejűleg szó lehet arról is, hogy Winnipeg-Gypsumville közötti vasutat meg hosszabbítják egészen a Hudson Bay partján elterülő Churchill kikötőig.

NEM ENGEDIK BE A DUKOBOROKAT

Peter Veregin, a kanadai dukobor szektájú oroszok vezetője a közel múltban kijelentette, hogy mintegy huszezer dukobort akarnak letelepíteni Nyugatkanadában. Az új telepések ellátásáról a tehetősebb dukoborok gondoskodnának, ughogy az államnak nem volna rájuk semmi gondja. A bevándorlásiügyi hatóságok azonban mindennek ellenére kerekén kijelentették, hogy a jelenlegi munkanélküliség teljes megszüntetéséig lehetetlennek tartják a bevándorlást szigorító rendelkezések megváltoztatását.

WICKHAM STEED — A REVIZIÓ LEHETŐSÉGÉRŐL

Londonból jelentik: Wickham Steed a "Sunday Times"-ben a londoni konferenciát követő nemzetközi helyzetet jellemzően, kiemeli, hogy a legsürgősebb feladat a nemzetek kölcsönös bizalmatlanságának és kételyeinek megszüntetése volna; ennek megtörténte után még lehet nyitni a kaput az érvényes szerződések kölcsönös megértés után való revíziója előtt.

A PÁRISALMAFÁK

IRTA: KISS-MENYHÉRT

Hiba, a legtöbb baj mindig a vagyonnal van. Az is baj, ha nincs, az is baj, ha van. Ha nincs, nagyon árnyékos, zeggus, gidres-gödörös az élet. Ha pedig van, akkor mindjárt kistennek képzeli magát az ember s ugy bánk a szegény emberrel, mint Kati a tört meszelőruddal. Eldobja.

Ez a Biró Ferenc is Makfalván ugy felfújta magát, mióta bőrléles, zöldrefestett kocsi-szekeket vett, mint a mesebeli béka, amely tudlillik az ökr arányait akarta túlszárnyalni. Hogy honnan táplálkozott ez az érthetetlen góg? Talán a lábszársontjaira volt annyira büszke? Dehát a dísznőpásztor Csutora Ádám másfél fejjel verte őt. Vagy a harminc hold földjére? Könnyű ugy harminc holdat szerezni, mikor özevegy Nagy Jánosé szerezte azt a harminc holdat, azaz annak is inkább az apja, meg az első ura, aki soha pálinkát nem ivott és csirkebűt csak nagy ünnepeken mert enni, azt is meggyóna másnap, mint tiltott lakmározást. Hát-honnan az a szörnyű urhatnáság, hogy senki elől ki nem tér, hogy senki előre nem köszönt, hogy mindenben hibát kap, mindenki tökéletlen, műveletlen, éretlen, egyedül ő horájá válhán Makfalva égboltozatát? Talán az oly istencsodája, hogy a duszagad özevegy Nagy Jánosét elvette s beült a más vagyondóba? Volt Makfalván le-

magát az özevegy, dehát szép se igen volt, jó se igen volt s özevegyesége alatt cseppet sem i-parkodott a május! lilomhoz hasonlítani. Voltak Makfalván legények, de azoknak egyszerűen nem kellett az özevegy.

Az igazságot ki kell mondani, ha használ is valamit Biró Ferencnek. Zöldre festett kocsija, himlőhelyes arcu felesége harminc holdja méltán lehettek a csepkelődés és tréfa tárgyal, de mostohalánya, Nagy Anikó, soha. Igaz, hogy Anikónak tízéves korában lett az apja, de ugy szeretted, mintha tulajdon édesapja lett volna. A pipájából csavaros füstkarikákat eresgett, tömött bajuszának kunokori begyesen hullámozottak.

— Az urtendbe valónak kell lennie az uradnak, Anikó fiam. Ilyenkor Sóvári közgyám fon toskodóan javította ki: — Kossuth apánk eltörölte a rendeket, Ferenc bá! — Neked eltörölte nekem nem. Az én nevelt leányomnak uriaszonnynak kell lennie. Ide bocskoros székely be ne tegye a lábát...

S talán ugyane, pillanatan a gyümölcsösben a bocskoros Bodoni Mihálynak hatalmas mellkasára nyugtatta fejét Anikó s olyan halkán suttogta, mintha imádkozott volna a jó Istenhez: — Szeretlek, Misi és mindig téged szerettelek. Erigy apám-uramhoz, kérj meg, s mond téged, hogy mig e pirospáris almafák a tornyos gabonás mellett hajladznak, soha másod nem megyek. Isten engem ugy segéljen...

Bodoni Mihály nem volt afféle várnövvelé angyalmaszony ka-

tonája. Tisztelettudóan, de határozottan, önézetesen kérte meg a leány kezét a nevelőapjától. Az ráivalt.

— Eligérte magát az Anikó? Szeret téged az Anikó?

— Mig csak a párisalmafák a gabonás mellett almát teremnek.

— Akkor inkább csapjon beje a tüzláng.

— Tisztességes ember vagyok, vagy gazember?

— Tisztességes vagy, csak hogy az alszegen most fordult be a sáncha a sarjus szekezem. Az ökreim a Bekecsen legelnek, fogj be négyet a tiedből, vonatsz haza, oszt akkor megadom a választ.

A legény barnapiros arca lángolóvá bíborosodott:

— Kiednek tehát ökrök kell ide, nem becsületes legyen?

Azzal sarkon fordult s döngő lépésekkel kijött a szobából. Odahaza komor, sötét daccal azt kérdezte Bodoni Mihály édesapjától:

— Édesapám, lacibetyár legények most, vagy kilences huszár?

— Hát böcsületes ne légy, mer' a székyelnek a' sose volt állandó mestersége. Ma még a böcsületeset se hagyják élni, mi pedig éni akarunk, hogy meg-nutassuk, hogy mik vagyunk. Kilences huszár Vársárhelyen... téged, hogy rángatja valami a szempillámát...

Igy történt, hogy feledni Kolozsvárra ment Bodoni Mihály, boltiszolga lett egy üveges üzletben s a gazdája nagyon meg-volt elégedve vele, mert nem ivott, táncba se járt, még csak nem is dohányzott, csak gyű-

tötte, rakta, egymás mellé tette a bankókat mintha arra készült volna, hogy megveszi a szeredai vásáron azt a négy horpac ökröt, melyekkel kivontatja Biró Ferenc sarjus szekekrét, valahol a makfalvi alszegen.

De bár a pénz, a négy ökrökbe valót összegyűjtötte, mégse kellett velük hazahuzatni a sarjus szekeket, mert a felfuvalkodott, gógos embert néha meg-tanítják becsületesre, mósere a lenézettek és kijátszottak, de ha már azok is eltoppantak az erkölcsele, az igazsággal szemben, akkor jön maga az Uristen.

Voltak ugyan Makfalván is, akik kételkedtek, mintha az Uristennek nem lenne más gondja, mint az, hogy a fennhéjázó, a más keserves keresetétől urizáló Biró Ferenc orrára koppintson, a falu lakosságának tulnyomó többsége mégis megmaradt az Uristen mellett, mivel a vilámlást és mennydörgést mégsem az öreg Bodoni Mihály intézi, s ha látták is a kert végiben a kazal mellett elhaladó égő pipával a szájjában, amint kapával a vállán ballagdált hazafelé a kukoricaföldökről, a háziak sem merték megesküdni, hogy a kazal gyult-e meg előbb vagy a tornyos gabonás? A gabonásba pedig a villám nyilat bele, ezt saját szemével állapította meg ugy Biró Ferenc, mint hazánépe.

Lehet, hogy egyszerre gyultak meg, lehet, hogy külön, ezt titkok borította, de nem volt sajnos titok a valóság hogy odaégett az egész gazdaság, a cserpep nagy ház, a két cserpep-pajta, nyárikonyha, ól, kukoricagóré, s a kertre mosolygó pá-

risalmafák a gabonás mellett. A párisalmafák...

— Ég a Biró Ferenc gabonása! — süvöltöttek végig a fapac ökröt, melyekkel kivontatja Biró Ferenc sarjus szekekrét, valahol a makfalvi alszegen.

De bár a pénz, a négy ökrökbe valót összegyűjtötte, mégse kellett velük hazahuzatni a sarjus szekeket, mert a felfuvalkodott, gógos embert néha meg-tanítják becsületesre, mósere a lenézettek és kijátszottak, de ha már azok is eltoppantak az erkölcsele, az igazsággal szemben, akkor jön maga az Uristen.

Voltak ugyan Makfalván is, akik kételkedtek, mintha az Uristennek nem lenne más gondja, mint az, hogy a fennhéjázó, a más keserves keresetétől urizáló Biró Ferenc orrára koppintson, a falu lakosságának tulnyomó többsége mégis megmaradt az Uristen mellett, mivel a vilámlást és mennydörgést mégsem az öreg Bodoni Mihály intézi, s ha látták is a kert végiben a kazal mellett elhaladó égő pipával a szájjában, amint kapával a vállán ballagdált hazafelé a kukoricaföldökről, a háziak sem merték megesküdni, hogy a kazal gyult-e meg előbb vagy a tornyos gabonás? A gabonásba pedig a villám nyilat bele, ezt saját szemével állapította meg ugy Biró Ferenc, mint hazánépe.

Lehet, hogy egyszerre gyultak meg, lehet, hogy külön, ezt titkok borította, de nem volt sajnos titok a valóság hogy odaégett az egész gazdaság, a cserpep nagy ház, a két cserpep-pajta, nyárikonyha, ól, kukoricagóré, s a kertre mosolygó pá-

Az asszony folytatta a szót: — Ha kied ugy fel nem peckeli az állat a felhőkig, s a népet nem becsületes volna, csak a gabonás hamvad el... Mert látni kellett azt a semmittevő segítséget...

Biró Ferenc halgatott. Nem védelte magát. E helyett titokban levelet írt Kolozsvárra Misinek. Ezt írta a levélben: "Kedves Isten, Misi, engem is elért az Isten keze s megbüntett, mert megvettem szegény embertársaimat. Tégedet is. A gabonás mellett párisalmafákba valóban belesapott a tüzláng. Hallyon kívántam. Megkaptam. Hallom, hogy józanéletű voltál és sok pénzt szolgáltál. Ha még szeretted az Anikót, ugy gyere azonnal, de az Istenért, ne öld az ökrökbe a pénzt, mert a sarjusszekeket ezután magam vontatom ki az árokba, ahová az én hibából fordult be. Én elutasítottalak egyszer, mert nem volt eszem. Most te vizsgálhatod a kölcsönt, de ha eszed van, nem teszed..."

Bodonyi Mihálynak esse volt és elsejére felmondta a szolgálatot az üvegkereskedőnél. Így indokolta meg váratlan távozását az értelmetlenül csudálkozó gazdáknak:

— Hazamegyek, hogy feleségül vegyem Nagy Anikót, hála annak a sístergős tüzes villámnak... Aki pedig becsületes meri előttem az Istennylát, annak letöröm a derekát, mert ugy hívjanak engem becsületes nevemen, makfalvi Bodoni Mihálynak, ahogy a szerencsétlen segből is szerencsét eszközölhet az Istennylá...

— Az almafákba is belesapott a tüzláng, ahogy apám-uram kívánta, mikor a Bodoni Misi megkérte a kezemet... Most od'adna neki, de nem kellet... Most jó vóna a szorgalmas Misi, de ki tudja, merre van?...

757 UTAS HIDALTA ÁT AZ ATLANTI ÓCEANT A — LEVEGŐBEN

ÖTVENEGYEDIKNEK KELT AT A "JUSTICE FOR HUNGARY" AZ ÓCEÁNON — TENGERALATTJÁRÓKRA ÉPITIK A VIZ FELETT LEBEGŐ NYOLC LÉGI KIKÖTŐT

Augusztus elejéig nem kevesebb, mint 757 utas tette meg az Amerika és Európa partjai közötti elterülő távolságot az Atlantik óceán felett. Legtöbbször a Zeppelin tartálygép keleti irányban, tehát Európára felvágta neki a út, mint az utasok számát illetően, amennyiben 64 utassal érkezett meg New Yorkból Németországba. A repülőgépek közül a Dornier X pedig 15 személyrel tette meg az utat Braxillába. Egy esetben valóságos repülő vonatot is kelt már át az Atlantik óceán felett, amikor Balbo olasz légügyi miniszter szintén Brazíliába érkezett egy 10 gépből álló repülőraj élén.

Az elmúlt tizenkét év folyamán tehát az óceánrepülés ugyiszlán egészen hétköznapivá vált, mindez azonban nem jelent azt, hogy a személyes és áruszállítás kérdése már megoldottan volna tekinthető. Amint az Amerikai mérnöknek a "Kanadai Magyar Újság" hasábjain már ismertett tervét látjuk úgy látszik meg fogja oldani ezt a problémát is. Az Atlantik óceánban a közeljövőben nyolc uszó kikötőt építenek 225—350 mérföld távolságra egymástól és ezek révén biztosá válnék az óceán felett való személyes és áruszállítás.

Csak most hozták nyilvánosságra az Armstrong-féle úgynevezett "seadrome"-ok tulajdonképpen titkát. Ezeket a mintegy ezer láb hosszú kikötőrácsokat — melyekre szállódákat, javítóműhelyeket stb. is építenek — nem fogják a tengerfenékhöz rögzíteni, mint azt eleinte sokan gondolták. Viszont az óceán felszínén sem uszhatnak a kikötők, mert akkor a hullámok hamarosan darabokra vernék. A terv az, hogy mintegy 150—200 lábra a tenger színe alatt fogják elhelyezni a tengeraltjáró-szerű pontonokat és az ezekre erősített oszlopokra építik azután a modern óceánközlekedés biztonságához szükséges repülőkikötőket, mint aféle mesebeli, kacsalábon forgó várakat — jóval a hullámzó tenger színe fölé.

Kilényi Gyula az olimpiász művésze

Ismét egy magyar ember sikere ad hírt a Los Angelesben rendezendő tizedik olimpiász előkészítő bizottsága. Nem kisebb dologról van szó, mint hogy Kilényi Gyula elnök, az Amerikaszerte elismert szobrászművész nyerte meg a plakátverseny első díját. Ennek következtében természetesen a magyar Kilényi neve olvasható a többszázézer példányban kinyomott hatalmas falragaszokon.

Kilényi Gyula neve ma már a legelső amerikai szobrászok között szerepel. Őt bizta meg a világ legnagyobb folyóirata, a hetenként megjelenő "Saturday Evening Post", Franklin Benjamin domborművének megmintázásával. Im már évek óta Kilényi művészetét dicséri ez az elterjedt képes újság, miután

minden egyes számának vezércikkoldalán ott látható az alapító Franklin domborműve arcképe. Jellemző Kilényi népszerűségére, hogy vele mintáztatták Edison, Byrd és Lindbergh domborműveit is.

Magyar szempontból annyival örvendetesebb Kilényi sikere, mivel ezzel mintegy előrevetette a várható magyar győzelmek árnyékát a jövő nyáron megtartandó olimpiászra. A 10 évenként tartott játékokat 1932 július 30-tól augusztus 14-ig rendezik Los Angeles californiai város körül erre a célra épített negyedik és erre az alkalomra az Óhaza legjobb sportolói várják. Sportszakértők számtalosa szerint a legrosszabb esetben is uszásban, vízpolóban és kardvívásban a magyar atléták győzelme várható.

Átuszta a Niagarát egy kisleány

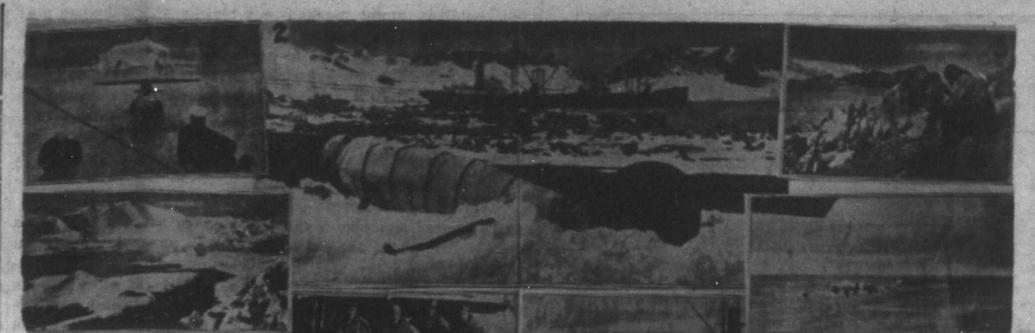
Szenzációs sporteredményről tesznek említést az ontariói lapok. Mary Bell 14 éves port-dalhousei leány ugyanis múlt pénteken átuszta a Niagara folyót, közvetlen a világhírű vízvezető felett. Ennek a nagyfontosságú diplomáciai okiratnak az a lényege, hogy egy esztendőig felfüggeszti a legyőzött államok, elsősorban Németország fizetési kötelezettségeit a gazdaságilag teljesen lerongyolódott Európa ismét lélekzethozhatáson.

LEÉGETT A LEGRÉGIBB SASK.-I TEJTELEP

A Qu'Appelle völgyében fekvő Tantalton városka úgynevezett "creamery"-je, mely 28 év óta szolgált a környékbeli tehenészeteket, a közelmúltban porrá égett. Szerencsére az irattart megmentették, viszont a bebiztosított felszerelés tönkrement. A tantalloni tejszarnokba nem egy magyar farmer hordta a tejtermékeket a "rég jó" világban.

KÉTMILLIÓ BUSHEL BUZA SASK. NÉLKÜLÖZŐINEK

Mint értesülünk, a saskatchewani kormány kétféle bushel búzát vásárolt a közelmúltban azon célból, hogy azt listnek örülve kiosssa a tartományi indígyesek között. Ugyanekkor egyelőre 65,000 dollárt folyósítottak a Vöröskereszt részére, hogy abból az arra rászoruló részére ruhaneműt vásároljon.



Wilkins amerikai sarkutazó legutolsó északi kirándulásáról készülték a "Southam Press" fenti felvételei. Wilkins tudvalevőleg ismét sarkvidékre készül, ezúttal azonban a külön erre a célra felszerelt tengeraltjárón a — jégpáncél alatt.

A legújabb sarki-expedíció nem sokára el fogja érni Wilkins fent bemutatott két év előtti táborozásának színhelyét, miután már a múlt hét közepén elhagyták Skjerveo norvég kikötőt, ahol a tengeraltjárón elvégezték a szükséges javításokat.

Aláírták a Hoover-megegyezést

Múlt kedden délután öt órakor a londoni külügyminisztérium úgynevezett Locarno termében a nagyhatalmak képviselői aláírták a Hoover amerikai elnök által kezdeményezett egyezséget. Ennek a nagyfontosságú diplomáciai okiratnak az a lényege, hogy egy esztendőig felfüggeszti a legyőzött államok, elsősorban Németország fizetési kötelezettségeit a gazdaságilag teljesen lerongyolódott Európa ismét lélekzethozhatáson.

NEM HOZNAK BE TÖBB AMERIKAI SZŐLLŐT

A Niagara-félsziget szőlőtermelőket már hetek óta izgatja az Egyesült Államokból beérkező nagy szőlőszállítmányok, melyek teljesen lerontották a kanadai termései szőlő értékesítési lehetőségeit. A múlt évi folyamán is több mint 26 millió font szőlő érkezett az Egyesült Államokból a szőlőtermelők attól tartottak, hogy ha ez megismétlődik, úgy teljesen tönkremegy a niagara-félszigeti szőlőtermelés.

HÁROM MUNKÁS VESZTETTE ÉLETÉT A SZAPPANGYÁRBAN

Hamiltonban titokzatos módon oly szerencsétlenség történt a Procter & Gamble szappangyárban, amelyhez foghatót keveset találunk az ontariói ipartelepek történetében. Gardiner, Hollingworth és Kerr angol munkások éppen egy nagy medence szájának tisztításhoz voltak elfoglalva, amikor teljesen váratlanul lángok törtek elő, majd irtózatos robbanás verte szét az egész be rendezést úgyhogy két munkást azonnal agyonverték az ezerféle repülő vasdarabok, a harmadik testét pedig teljesen szétmárcangolták.

ARGENTINÁBA REPÜLNEK A KANADAI RAGADOZÓ MADARAK

Érdekes hírről adnak számot Délamerika Argentína államának hírlapjai. Egy Whitworth nevű angol származású argentinai farmer ugyanis több hétéltőt lőtt le, melyek a baromfiólok körül ólálkodtak. Legnagyobb meglepetésére két héja lábán kanadai gyűrűst talált, ami azt bizonyította, hogy a ragadozó szárnyasok több ezer mérföldet tettek meg, míg Kanadából Argentínába repültek. Időközben kiderült, hogy Alberta felől s így külön elővigyázatossággal intézkedéseket foganatosítottak, nehogy a baj még egyszer előfordulhasson.

Dobraverték Labradort

A keletkanadai partvidék legészakibb félszigetét, Labradort legújában bérbe szándékozik adni Newfoundland, mely 1927 óta kizárólagos birtokosa a nagyrészt lakatlan területnek. A furcsa eladási ajánlatnak az a magyarázata, hogy Newfoundland szigetének kölcsönre volna szüksége, azonban hitele már nehezen van és így a néhány év előtt szerzett "gyaromat" értékesítésével igyekszik segíteni szorongatott helyzetét. Állítólag csupán 110 millió dollárt kérnek Labrador birtokáért. A 76 millió aker területű félszigetet először 99 évig adnák bérbe, Newfoundland 90 millió dolláros adósságának 1932-től 1953-ig való kifizetéséért. A félsziget azonban csak abban az esetben menne át a vevő tulajdonába, ha huszmillió dollárt készpénzben kifizetett a newfoundlandi kormánynak. Érdekes lesz megjegyeznünk, hogy csupán a halászati jogot nem adnák el a fenti összegért.

150 leiert vesztegetik a bánati búzát

A Bukarestből érkezett távirati jelentések szerint augusztus közepén oly alacsonyra szállott a bánati és erdélyi buza ára amelyre több mint száz év óta nem volt példa. A legjobb minőségű búzáért alig adtak 150 leit mázsánként. Tekintettel arra, hogy a lei árfolyama 60 cent körül mozog, azaz száz leit mintegy 60 centet ér, valóban oly alacsony színvonalon mozog a rumánok által megszállott területek gabonapiaca, hogy a gazdákat teljes csőd fenyegeti. Miután kb. 220 font buza, azaz három és kétharmad bushel egy métermázsza, könnyen kiszámítható, hogy a buza busheljéért alig adnak az oláhok 24 centet.

TUDJA ÖN, HOGY 75 centért HÁROM HÓNAPI ÖLVASHATJA LAPUNKAT? RENDEZZE ELŐFIZETÉSÉT NEGYEDÉVENKÉNT!

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb postai úton.

HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VÉTELÉT INTÉZZE VELEM

Dármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO
BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

P É N Z

KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RESZÉBE POSTÁN VAGY SURGÓNYILEG — HAJÓJEGYEK ELADÁSA AZ ÖSSZESEN VONALAKRA ÉREDETI ÁRAKON

4% KAMATOT FIZETÜNK BE TETEKRE NEGYEDÉVI EL SZÁMOLASSAL

THE HARBOR STATE BANK
Alapította: EMIL KISS,
4th Ave. 9th St. NEWYCRK



A Nagy Tavak beláthatatlan vizen éppen úgy, mint a nyugatontariói "Ezer tó országa" tenger-szeméin egyaránt otthonos a viharos-csónak, melynek a mai világban az ad különösebb vonzódást, hogy nem kell a meghajtásához — gázolín. Fenti képünkön két versenyző vitorlást mutatunk be a "Winnipeg Tribune" szíveségből.

Robin Hood FLOUR

Jobb kenyeret, tésztát és süteményt ad

HÉT AGITATORT LETARTÓZTATTAK

18,000 DOLLÁRERT ADTAK EL A MUNKANÉLKÜLI TÖMEKEKET MOSZKVA-NAK — LEHULLT A LEPEL A VEZETŐ ELVTÁRSÁK ÖNZETLENSÉGÉRŐL

Az ontariói tartományi rendőrség múlt kedden este hét órakor váratlanul razzitát rendezett a torontói kommunista párhelyiségekben és a vezető agitátorok lakásán, majd pedig a lefoglalt terhelő adatok alapján öt agitátort őrizetbe vett. Ezenkívül szerdán letartóztatták Malcolm Bruce kommunista újságíró, valamint a több nyelven beszélő Kohn Samu agitátort Vancouverben. A letartóztatásokat ez utóbbi esetekben is Price ontariói tartományi államügyész rendelté el azon alapon, hogy az illetők azon célból tartanak fenn beszédköteteket a szovjettal, hogy megdöntsék a kanadai államrendet.

A házkutatások alkalmával rengeteg kommunista röpiratot találtak, melyek a kanadai törvények értelmében tiltottak. A büntetőtörvénykönyv 1919-ben törvényerőre emelt 98-ik cikke ugyanezen törek között a köveket mondja: "Minden olyan irodalom nyomása, kiadása, szerkesztése, kiküldése, terjesztése vagy eladása, amely erőszak, továbbá hatóságok ellen irányuló támadás vagy terror eszközeinek igénybevételére, lázít: 20 esztendő bírtörténetével súftható. Ugyanilyen mérvű büntetés szabható ki mindazokra, akik külföldről kapnak hasonló irodalmi termékeket, avagy pedig a fentiek értelmében a kanadai postát használják fel."

Ezek alapján tehát meg lehetetlen szigorú büntetés vár a to-

rontói kommunista agitátorokra, amennyiben nemcsak propagandáratokat találtak birtokukban, hanem Boychuk ukrán elvtársnál egy titkos távirati kulcsot, melynek alapján kábeljelentéseket küldött időnként Moszkvába a Kanadában lázó agitátorok működéséről. Ezenkívül rengeteg terhelő levél került elő számtalan külföldi bolsevik vezér tollából, melyek ugyasólván kivétel nélkül tanácsokat tartalmaznak arra nézve, hogy miképpen lehetne felforgatni a rendet Kanadában és átjárszani az uralmat a bolsevistáknak.

Egészen különleges lényt vet az agitátorok működésére és egyúttal újabb terhelő bizonyítékul szolgál ellenük az a tény hogy a házkutatások során talált bizonyítékok tanúsága szerint csupán ezévbén \$18,000, azaz tizennyolcezer dollárnyi pénzösszeget kaptak Moszkvától az agitátorok, tehát teljesen megdői az az állításuk, mintha tisztán a munkásság érdekelt tartván szem előtt, önzetlenül végezték volna munkájukat. A 18 ezer dollárból hetet osztottak szét maguk között a vezérek, míg tizenegyezer dollárt kaptak a különböző nemzetiségek szervezői és a vidéki szervezetek vezetői.

AKARJA, HOGY TIZEZREN OLVASSÁK NEVÉT? — KÜLDJÖN BE HITELES TUDOSÍTÁSOKAT A KANADAI MAGYAR UJSAGNAK!

SEGITSÜNK A MUNKANÉLKÜLIEKEN!

A MAGYAR FARMERTÁRSAD ALOMHÓZ INTÉZ FELHÍVÁST EGY ONTARIÓI GAZDA — "ÉN MAGAM NÉGY EMBER ELTARTÁSÁT VÁLLALOM" — IRJA CSANIG ANTAL

Mi sem bizonyítja jobban a Kanadába szakadt magyarságnak a közügyekkel és közelebbi az itteni magyar problémákkal való szoros kapcsolatát és állandó érdeklődését, mint az a levél, melyet Csánig Antal Pine wood melletti farmer juttatott Szabó György közreműködésével szerkesztőségünkhez. Nem kisebb dolgról van szó, mint néhány száz munkanélküli honfitársunknak a télre való elhelyezéséről, ami kétségtelenül ugyasólván egész Magyarokanadában nagy gondot okoz. Nehogy pedig az lehessen a látogat, hogy lapunk igyekszik a farmerekre erőszakolni a munkanélküli tömegeket, alább közöljük az ontariói magyar gazda levelének idevonatkozó sorait:

"Ha meg nem sérteném, egy tanácsal szolgálnék a munkanélküliség enyhítésére. Minden magyar farmer, akinek nem rossz a természete, fogadjon apai gondjaiba annyi munkanélkülit amennyit el tud tartani, családi bánásmódban részesíteni a közeledő tél folyamán. Az a magyar, akit befogad házába, köteles úgy a családtagok mun-

kájában kivenni részét, mint tisztességtudóan viselkedni a vendéglátóval szemben. A gazdának viszont nem volna szabad a befogadott magyart viszázatartani, ha a környéken munka kínálkozik, hanem elő kellene segítenie, hogy keresethez juthasson."

"Én vagyok az első farmer, aki vállalkozom erre. Négy embert is elfogadok eltartásra, míg a helyzet megjavul. Emberhez illő ellátást adok nekik, viszont ők tisztességes munkát s hűséget adjanak cserébe. Amint az első napszám jelentkezik, az illető szabadon mehet kereset után és ha csak rövid időre talál munkát, ismét visszajöhet, nehogy közelítésre szorulóvá, deportálásnak legyen kitéve. Ugy számítom, hogy azok a magyar farmerek, akik valahogy még bírják az iramot s ha pénzük nincs is, de szívük és tejszerepítési valójuk még van — jónéhány ezer, de legalább többszáz magyart meg menthetnének így a rettenetes téli nélkülözéstől..."

Csánig Antal,
Pinewood, Ont.

140 millió bushel buza kanada termésfeleslege

Folytatás az első oldalról.
Feltett 40 millió bushel, a vetőmagnak elhasznált 36 millió bushel, valamint a tisztítás folyamán beálló 6 millió busheles veszteség és a kereskedelmi célokra felhasználhatatlannak minősített 4 millió bushel buza.

A fentiekben kívül meg kell még említenünk a vegyesgabona-készletek kialakulását is. Amint a buzapiacra, úgy a vegyesgabona esetében is áll az a törvény, hogy minél nagyobb a felesleges mennyiség, tehát a kínálat, annál kevésbé remélhető az árak emelkedése. Természetesen vannak itt is kivételek és ezen a téren különösen nagy szerepet játszik az a körülmény hogy vajjon hogyan sikerült más országokban a termés és ennek következtében milyen kereslet mutatkozik az illető termény iránt a világpiacra.

Ami az utóbb említettekkel, úgy különösen a zab esetében áll gyöngön Kanada szénája, hacsak egyes vidékek teljes kiszáradása következtében nem mutatkozik nagyobb kereslet a szeszestakarmány iránt. Zabból ugyanis a tavalyi 21 millió busheles felesleggel szemben kereslet 63 millió bushel várja sorát a magtárakban, nem is szólva természetesen arról, hogy hány millió bushel nem szállítottak be eladásra a farmerek.

Arpa esetében már nem annyira komoly a helyzet, amennyiben a tavalyi 22 millió busheles készlettel szemben az idén alig van több 29 millió bushelnél. Rozsból a tavalyi 9 millió bushel helyett 14 milliót tárolnak az idén, a lenmag-felesleg pedig 834 ezer bushel tesz ki a tavalyi 636 ezer bushellel szemben. Általában véve tehát megállapíthatjuk, hogy Kanada még szerencsésnek mondható, hogy ennyi gabonáját is el tudja adni a mai pénztelen és szinte legyőzhetetlen versennyel megátkozott világpiacra.

Az elmúlt tizenkét hónap folyamán exportált közel 260 millió bushellel szemben az előző gazdasági évben, tehát 1929 július végétől 1930 augusztus elejéig csupán 155 millió bushelt tudott külföldi piacokra elhelyezni Kanada. Ugyanakkor azonban a terményárak esése alapos nyomót hagyott a külföldre szállított buza értékén. Míg ugyanis a tavalyi eladott 155 millió bushelért 188 millió dollárt könyvelhettek el a kanadai gazdák, tehát az átlagár \$1.21 körül mozgott — az elmúlt 12 hónap alatt eladott 260 millió bushelért alig 170 millió dollárt kaptak a farmerek, tehát az évi átlagár csupán 60 centnek vehető.

KISÉRLETI FARMOT LÉTESITENEK FORT WILLIAM MELLETT

Kennedy ontariói tartományi földművelésügyi miniszter a hét elején érkezett vissza Torontóba, ahol kijelentette az újságírók előtt, hogy Fort William környékén állami kísérleti gazdaságot fognak létesíteni. Az újabb "Experimental Farm" mindenesetre nagy hasznára állik majd a környékbeli gazdáknak amennyiben mindenkor teljesen díjtalanul szolgál tanácsal nemcsak a termelést, hanem a gabonafélék és vetemények ellenségeinek szakszerű irtását illetően is.

Zavargások Irországban

Anglia leghamarább lázba hozható társországában, Irországban ismét kitört a testvérháború. Ezúttal az ugynevezett köztársaság-pártak mérték ósa sze erejüket a Kanadában is ismeretes "orangemen"-ekkel. A családi perpatvar abból keletkezett, hogy a narancsról elnevezett szabaddóművesek az ulsterrek területén akarták rendezni 242-ik jubileumi ünnepségeiket. A csepetető során vasúti sínreket szedtek fel, többszáz ház ablakait bevették, elvagdosták a távri és telefondrótokat és mutután ír szokás szerint igyekeztek megmérni a jól végzett munka érzetével tértek vissza ismét foglalkozásukhoz.

GUTHRIE VEZETI A NÉPSZÖVETSÉGI KÜLDÖTTSEGET

A kanadai népszövetségi küldöttség valószínűleg még augusztus folyamán utrakel, hogy résztvegyen a genfi tanácskozásokon. A kormány Guthrie igazságügyminiszter fogja képviselni a felsőházat. Beaubien montreal szenátor, a képviselőházat Burrell volt miniszter. Résztvesz még a tanácskozásokon Woodsworth munkáspárti képviselő is, azonban nem a kanadai kormány megbízásából hanem a Népszövetség közvetlen meghívására.

BÉKEVÁR, Sask.

Dencsák István és Gál Pirok esküvőjét és azt követő nagy szabású lakodalmát július 28-án tartották meg Gál János ref. preszbiter és neje lakásán a vadregényes "Little Mountain" ban.

A telep társadalmi és egyházi életének egyik ez évi kiemelkedő eseménye volt a Dencsák-Gál nász s e helyen is jó kívánunk a népszerű új párnek.

Az idei magyar piknik a várakozás ellenére méltán odaállhat az eddigi nagy nevezetességre emelkedett hasonló évi események sorozata mellé. Amikor a súlyos gazdasági viszonyok miatt egyes szomszédos piknikeltek nem lehetett megtartani, míg más megtartott pikniket ugyanezen ok miatt teljesen leromlottak, addig a miénk a nagy közönség részéről örömdentes pártolással találkozott. Az anyagi haszon, mellyel a ref. egyházat segítették \$120 volt. Vendégeink közül megemlítjük Dr. N.F. Munroe saskatchewan közegészségügyi minisztert s Mr. W.J. Patterson tartományi országgyűlési képviselőt, továbbá Lítványi Mátyást Otthon telepről. Az összes megjelentek száma az idén 600-ra tehető. Végül kiemelést érdemelnek Daku Elek s egyházi előjárótársai valamint az egyház áldozatos nőtagjai, akik mind oda adással fáradoztak a szép népnépzély összehangzatos és sem-

miben hiányt nem szenvedő megrendezésén. A telep életében dissonáns hang gyanánt hatott az éppen a Dencsák-Gál esküvő napján történt tüzeset, amikor Kimeri Kálmán honfitársunk ősi farmháza tetemes kárral leégett. A szárazság és szél szinte lehetetlenné tette, hogy még az épületben levő értékes tárgyakat is teljesen kiemessék.

A teleptől délre fekvő gyönyörű tájképet nyújtó Moose Mountainban a nyáron egy egész kis magyar telep keletkezett, ahol C.P.R. földéken telepednek meg a munkanélküli magyarok. Az új Halmok magyar telep előre láthatólag tovább fog terjedni.

Kovács János ev. ref. lelkész

HÁROMMILLIÓ MUNKANÉLKÜLI ANGLIÁBAN

A hivatalos angol kimutatások szerint a szigetország munkanélküliségének száma elérte a hárommilliót. Egész pontosan ugyancsak két és 3/4 millió munkanélkülit tartanak nyilván, azonban nyilvánvaló, hogy még két-háromszázezer olyan munkás van kereset nélkül, aki nem szerepel a hivatalos kimutatásban. Az előző hónappal szemben 52 ezer emberrel több kap teljes segélyt, míg a múlt év augusztusa óta a közöltségen eltartott munkanélküliek száma kerekén 800 ezer fővel növekedett.

Maga az angol kormány már nehezen áldozhat többet a munkanélküliség leküzdésére, hiszen még így is hatszáz millió dollárnyi deficitet fogják zárni a költségvetést. A múlt hét végén még minisztertanácsot is tartottak Londonban, hogy az egész világon elterjedt tévhirre megakadályozását megbeszéljék. Egyes külföldi országokban ugyanis azt híresztelték, hogy megingott az angol kincs-

Nagy társasutazás az Óhazába

TISZTIVISELŐK SZEMELYES VEZETÉSSEL

1931 október 10-én

WHITE STAR LINE

"DORIC" hajóján

Winnipeg — Budapest \$148.24
Oda-vissza \$236.00
Winnipeg — Prága \$142.39
Oda-vissza \$228.00

November 20-án

CUNARD LINE

"AUSONIA" hajóján

Winnipeg — Budapest \$148.24
Oda-vissza \$236.00
Winnipeg — Prága \$142.39
Oda-vissza \$228.00

JELENTKEZZÉK MÁR MOST!

"PANNONIA" hajóján

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

621 Main St., WINNIPEG Man

Megéri, hogy maga „SODORJA” TURRET FINE CUT

Fontolja meg! Több mint 50 éretett sodorhat 1 csomag Turret Fine Cut cigarettadobányból — es már gazdaságosság! Az eredeti Virginia kellemes íze, gyenge illata meg fogja ön győzni, hogy Turret Fine Cut dohányból sodorhat teljesen készült még a leggyesőbb dohányos is, főleg amikor a minőség együtt jár az olcsósággal... s a Chantecler cigarettapapírosát I. N. G. Y. E. N. adjuk.

15 és 20 centes csomagok és 1/2 fontos hánydobozok

TURRET FINE CUT

Fontolja meg! Több mint 50 éretett sodorhat 1 csomag Turret Fine Cut cigarettadobányból — es már gazdaságosság! Az eredeti Virginia kellemes íze, gyenge illata meg fogja ön győzni, hogy Turret Fine Cut dohányból sodorhat teljesen készült még a leggyesőbb dohányos is, főleg amikor a minőség együtt jár az olcsósággal... s a Chantecler cigarettapapírosát I. N. G. Y. E. N. adjuk.

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi

119. LECKE.

Sört vagy bort parancsol? Du ju vis vájn ór bir?
Akar egy pohár bort inni? Will you take a glass of wine?
Szereti ön a sört? Do you like beer?
Pincér, hozzon nekem egy pohár sört. Water, bring me a glass of beer
Ez a sör kitünő. Vétör bring mi e glesz av bir.
Van önöknek jó magyar borok? This beer is delicious. Disz bir iz delisz.
Nemsen uram, nem tartunk importált borokat. No, Sir; we don't carry imported wines.
Adjon nekünk a legjobb borából. Let us have some of your best wine.
Parancsolnak még valamit? Do you want anything else?
Nem. Adja egy-kettőre a vacsoránkat, mert le szeretnénk pihenni. No. Let us have our supper quickly, for we want to take a rest.
Hozzon kérem fogpiszkálót. Bring me some tooth-picks.
Adja ide a számlánkat. Let us have our bill.

Do you wish wine or beer? Du ju vis vájn ór bir?
Will you take a glass of wine? Will you take a glass of wine?
Do you like beer? Du ju lárk bir?
Water, bring me a glass of beer Vétör bring mi e glesz av bir.
This beer is delicious. Disz bir iz delisz.
No, Sir; we don't carry imported wines. No ször; vi dont kerri impórted vájnsz.
Let us have some of your best wine. Let asz hev szam av jur beszt vájn.
Do you want anything else? Du ju vant eníthing elisz?
No. Let us have our supper quickly, for we want to take a rest. No. Let asz hev aur szapór kvíkl, for vi vant tu ték e reszt.
Bring me some tooth-picks. Bring mi szam tutpíksz.
Let us have our bill. Let asz hev aur bill.

"HAZADNAK
RENDELÉTLLENEN
LEGY HIVE, OH MAGYARI!"



MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁGI!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCÁ 19. IV. 2.

ÜZENNEK A REPÜLŐK

A magyar óceánrepülők üzenetét nem lehet nagyon gyorsan felelni a napirendről. A külföldi magyarság szempontjából is nagyon nagy hordereje van ennek az akciónak, amely csak most fog igazán kidomborodni.

A "Revizió Lige" kezdetől fogva részt vett az akció megszervezésében, ami természetesen is, hiszen a gépnek "Igazságot Magyarországnak!" volt a címe és kimondottan azzal a céllal szervezték meg a mozgalmat, hogy a revizió kérdése ráterelje az egész világ figyelmét.

A Magyar Nemzeti Szövetségnek és a Magyarok Világszövetségének elnöke, Perényi Zsigmond az elnöke, aki igazán egész életét összeforrasztotta a külföldi magyarság mozgalmával. Ott volt kezdetől fogva a két bátor pilóta mellett, soha egy percre sem hagyta el őket. Ma már el lehet mondani, hogy az ő intervenciójának következménye volt az országgyűlés két házának ünnepélyes fogadása. Perényi ragaszkodott ahhoz, hogy a magyar nemzet ilyen szokatlan, eddig talán még soha elő nem fordult formában hódoljon a két bátor magyar hős előtt.

Valami jelképi jelentőség is mutatkozott abban, hogy a magyar nemzetnek talán legválságosabb napjában játszódott le az a világtörténelmi jelentőségű. A magyar gazdasági életet megrázta a Németországban keletkezett földrengés, amelynek utórezgéseit hozták is elnyúltak. Állítólag béke volna, de a gazdasági háború tovább folyik, elpusztulással és elnyúlással fenyegeti a megmaradt csonka országot. Nehogy komolyabb bajok származzanak, be kellett csukni a bankokat, korlátozni kellett a hiteletet, ezer és ezer védekező gondolat merült fel, mindenki szívszorongan nézett a jövő felé és a láthatár igazán nem volt világos. Ekkor jelent meg az Óceán főlött az égen "Igazságot Magyarországnak!" Mindenki elfelejtette a napi gondját, és baját s ezzel a nagyszerű teljesítményvel foglalkozott.

Eckhardt Tibor, a Revizió Liga egyik alelnöke szintén részt vett ezen a barátságos városán és megmondotta nyíltan hogy a külföldi magyarokkal sokkal több a hit és a bizalom a magyarság jövője iránt, mint az otthoniakban. Mi is tudjuk szeretni ezt a hazát, de valahogy a külföldi magyarság ragaszkodása és hazaszeretete ki próbáltabb, erősebb. Visszaemlékezett egy estére, amelyet Toledo-ban töltött Mgr. Eördögh plébános házában. Csupa egyszerű magyar ember volt jelen és akkor hallott először a "Justice for Hungary" eszméjéről.

Nagy Károly, a Magyarok VI. kongresszusa állandó bizottságának igazgatója egyszerűen csak beszámolt az eseményekről. Nem mult el nap, hogy a világ legkülönbözőbb részéről ne érdeklődtek volna magyarok az "Igazságot Magyarországnak" repülőgép sorsáról. Félve és remegve, bizakodva és hittel érdeklődtek, mikor lesz már a start? Jobban megtudták értené, mint idehaza, hogy a nagy szerű sportteljesítménynek összekapcsolása a fenséges politikai gondolatokkal olyan hatást fog kiváltani a külföldön, amelyet más eszközkel elérni lehetetlen.

Endresz György kemény leány, rendkívül koponya, aki az előkészületeket higgadt komolysággal végezte. Mindenre gondolt s ha nem lett volna helyén a feje és a szíve, az óceán repülésből nem volna semmi. Igazi katonaeMBER, aki nem szókott és nem szeret szónokolni. Mégis, amit a külföldi magyarokról mondott, arról nekünk is bővebben meg kell emlékeznünk.

A külföldi magyarja nagyon sokat tehetnek értünk, és itt elsősorban Amerika és Kanada magyarjaira gondolok Amerika nagy ország. Ott van a hatalom és ami a mi szempontunkból a legfontosabb, szabad hirdetni mindent, veszedélem nélkül. Kibájták a cseheket, megfogták az embereket, megmagyarázták nekik, hogy a csehek külön nemzet, de hát ország kell nekik. Addig beszélték, amíg Amerikában megszületett a cseh állam. Mindezt tudja, hogy az alapját a Pittsburgban fektették le.

Egy millió magyar van Amerikában. Nagyon derék emberek vannak közöttük, nagyon sokat elfoglal saját mestersege és más irányú érdeklődése. De fel lehet rázni őket és bizony sokat tehetnek Magyarorszáért.

Biztosan fognak is tenni és a mi utunk feltétlenül felhívja a figyelmet arra az igazságtalanságra, amelyet Magyarország ellen elkövettek. Erdemes megszervezni az amerikai és a kanadai magyarságot. Menjenek ki egyre többen, de igazán arra való férfiak. Majd mi segítünk őket kiválogatni! Olyan ember menjen, aki igazi magyar ember és helyesen dobog a szíve. Mutassák meg a következő utat az amerikai és a kanadai magyarságnak. Egész biztos, hogy azon el is fognak indulni és az eredmények nem maradhatnak el.

Még valamit kért Endresz György. Mégpedig azt, hogy a nemzet nagy létevédekének megvédése érdekében itthon is omljanak le a választások. Azok a szervezetek, amelyek ugyan azért a célért, de más eszközökkel harcolnak, meg kell, hogy őrtsék egymást. Ebben nincs is semmi hiba. Endreszék hatalmas sikere, máris nagyon közel hozta egymáshoz a különböző szervezetek vezetőit. Feltehetően meg lesz a hatása idehaza is a fanatikus lelkesedésüknek és egyes gondolkodásuknak. Nem az emberek a fontosak, hanem az eszmék, amelyekért az emberek feláldozzák magukat. A magyarok ősz szefogásának gondolata kétség

PAISZ ÖDÖN

— Egymillió magyar van Amerikában. Nagyon derék emberek vannak közöttük, nagyon sokat elfoglal saját mestersege és más irányú érdeklődése. De fel lehet rázni őket és bizony sokat tehetnek Magyarorszáért.

Biztosan fognak is tenni és a mi utunk feltétlenül felhívja a figyelmet arra az igazságtalanságra, amelyet Magyarország ellen elkövettek. Erdemes megszervezni az amerikai és a kanadai magyarságot. Menjenek ki egyre többen, de igazán arra való férfiak. Majd mi segítünk őket kiválogatni! Olyan ember menjen, aki igazi magyar ember és helyesen dobog a szíve. Mutassák meg a következő utat az amerikai és a kanadai magyarságnak. Egész biztos, hogy azon el is fognak indulni és az eredmények nem maradhatnak el.

Még valamit kért Endresz György. Mégpedig azt, hogy a nemzet nagy létevédekének megvédése érdekében itthon is omljanak le a választások. Azok a szervezetek, amelyek ugyan azért a célért, de más eszközökkel harcolnak, meg kell, hogy őrtsék egymást. Ebben nincs is semmi hiba. Endreszék hatalmas sikere, máris nagyon közel hozta egymáshoz a különböző szervezetek vezetőit. Feltehetően meg lesz a hatása idehaza is a fanatikus lelkesedésüknek és egyes gondolkodásuknak. Nem az emberek a fontosak, hanem az eszmék, amelyekért az emberek feláldozzák magukat. A magyarok ősz szefogásának gondolata kétség

Miért zárták be a bankokat odahaza?

Valamikor úgy fognak bezártani az elmúlt hétről, mint Magyarország megpróbáltatásának fekete napjairól. Eppen ezért szükséges feljegyezni ezekben a nehéz időkben, hogy a magyarság nagyon megállta a helyét igazán mint a derült égből a villámcsapás, ért bennünket az a hír, hogy a német gazdasági válság következményeit velünk is éreztetni akarja Európa. Nem politizálunk ezuttal, nem mélyedünk el gazdasági problémák kutatásában, hanem csupán a nehéz időkben szenvedő ember benyomásait próbáljuk visszatükrözni.

A lapok pedzették, ha nem irták meg világosan, hogy megkaptuk a négy millió font kölcsönfelvételt és ennek kifejtésére pár napon belül sor kerül. Az a legérdekesebb, hogy a külföldi tőkés megbizottja éppen francia ember volt, ebből is nyilvánvaló, hogy semmiféle nemzeti elfogultság nem éreztette velünk haragját. A kifizetés nem történt meg. Erre érdeklődünk Béselben, ahol azt a választ kaptuk, hogy a meg egyezség tényeg meg van, a pénzt ki is utalták volna, közbéjötték azonban a német események és ezeknek következményei olyanok lehetnek, amelyek előle belátni lehetetlen, tehát a valójában már kiutalt kölcsönt egyelőre folyósítani nem lehet.

Erre volt berendezve az egész ország és ennek elmaradása komoly bajt jelentett. Hiába érveltünk azzal, hogy Magyarország nem lehet odakapcsolni

gető réme miatt kivonta a külföldi rövidlejáratu hiteleket, ami azt jelentette, hogy az ipar nem tud dolgozni, újabb és újabb munkanélküliek kerülnek ki az utcára. Az emberek elvannak készülve arra, hogy a már eddig is lecsökkentett igényeiket még tovább fogják redukálni. A munkások egy része már most is éheznek, még többet fog éhezni, de bármi is történjék, az ország nyugalmát meg fogják védeni.

Az állam és általában a hatóságok most igyekeznek leépíteni a kiadásait. Az emberek terhein könnyíteni fognak, de előre mondják, hogy azért nem lesz könnyebb az élet, sőt nehezebb, mert hiába építik le a tisztviselői és a nyugdíjterheket, a világ gazdasági háborúja folyton újabb és újabb áldozatokat követel tőlünk. Keserves idők előtt állunk, de ezt a vihart is meg fogjuk uszni. Európában felül kell kerekednie a józan megfontolásnak és a minit a közép európai helyzetet

—zs—

— Egymillió magyar van Amerikában. Nagyon derék emberek vannak közöttük, nagyon sokat elfoglal saját mestersege és más irányú érdeklődése. De fel lehet rázni őket és bizony sokat tehetnek Magyarorszáért.

Biztosan fognak is tenni és a mi utunk feltétlenül felhívja a figyelmet arra az igazságtalanságra, amelyet Magyarország ellen elkövettek. Erdemes megszervezni az amerikai és a kanadai magyarságot. Menjenek ki egyre többen, de igazán arra való férfiak. Majd mi segítünk őket kiválogatni! Olyan ember menjen, aki igazi magyar ember és helyesen dobog a szíve. Mutassák meg a következő utat az amerikai és a kanadai magyarságnak. Egész biztos, hogy azon el is fognak indulni és az eredmények nem maradhatnak el.

Még valamit kért Endresz György. Mégpedig azt, hogy a nemzet nagy létevédekének megvédése érdekében itthon is omljanak le a választások. Azok a szervezetek, amelyek ugyan azért a célért, de más eszközökkel harcolnak, meg kell, hogy őrtsék egymást. Ebben nincs is semmi hiba. Endreszék hatalmas sikere, máris nagyon közel hozta egymáshoz a különböző szervezetek vezetőit. Feltehetően meg lesz a hatása idehaza is a fanatikus lelkesedésüknek és egyes gondolkodásuknak. Nem az emberek a fontosak, hanem az eszmék, amelyekért az emberek feláldozzák magukat. A magyarok ősz szefogásának gondolata kétség

Hétről-hétre

Az új magyar országgyűlés megalkalult és megkezdte tárgyalásait. Apponyi Albert volt a korelnök és talán érdemes feljegyezni, a fia pedig a korjegyzői tisztet töltötte be, mely a legfiatalabb képviselő hivatala. Maga a kormányzó nyitotta meg az országgyűlést. Hatalmas beszédben adott programot amelyet a világ minden részébe elvitt a rádió. A magyar nemzet köszönetét tolmácsolta Hoovernek. Nagyjelentőségű volt a nyilatkozat abban a tekintetben, hogy készül a választójogi reform. Kiemelte külpolitikai kapcsolatainkat és újra hangot adott Magyarországi békeszeretettünknek.

Nagyon közel vannak még a választások, tehát természetes, hogy a mandátumok igazolása kor az ellenzék és a kormány-párt hevesen összeütközött egymással.

A nehéz pénzügyi helyzetet szocialista oldalról Peyer Károly tette szóvá, a miniszterelnök pedig a legnagyobb őszinteséggel és nyíltsággal válaszolt. A miniszterelnök szerint a kényszerintézkedések csak addig maradnak érvényben, amíg ezekre feltétlen szükség lesz s elfogunk követni mindent, hogy a gazdasági élet csorbát ne szenvedjen.

A kormány különben folyton tágtja a kereteket. Gabo-

navászárlás céljaira már felszámolult és megkezdte tárgyalásait. Apponyi Albert volt a korelnök és talán érdemes feljegyezni, a fia pedig a korjegyzői tisztet töltötte be, mely a legfiatalabb képviselő hivatala. Maga a kormányzó nyitotta meg az országgyűlést. Hatalmas beszédben adott programot amelyet a világ minden részébe elvitt a rádió. A magyar nemzet köszönetét tolmácsolta Hoovernek. Nagyjelentőségű volt a nyilatkozat abban a tekintetben, hogy készül a választójogi reform. Kiemelte külpolitikai kapcsolatainkat és újra hangot adott Magyarországi békeszeretettünknek.

Nagyon közel vannak még a választások, tehát természetes, hogy a mandátumok igazolása kor az ellenzék és a kormány-párt hevesen összeütközött egymással.

A nehéz pénzügyi helyzetet szocialista oldalról Peyer Károly tette szóvá, a miniszterelnök pedig a legnagyobb őszinteséggel és nyíltsággal válaszolt. A miniszterelnök szerint a kényszerintézkedések csak addig maradnak érvényben, amíg ezekre feltétlen szükség lesz s elfogunk követni mindent, hogy a gazdasági élet csorbát ne szenvedjen.

A kormány különben folyton tágtja a kereteket. Gabo-

NINCSEN TÖBBÉ
Egyetlen egy megelégedetlen
Magyar Honfitárs
sem Kanadában, sem az Egyesült Államokban mióta a

KAUFMAN STATE BANK

oly
LELKISMERETESEN
GARANTÁLTAN
ELŐNYÖSEN
PONTOSAN
OLCSÓN

vállalja a kivándorolt magyar honfitársak óhazai pénztutálását.

ÁRAINK BESZÉLNEK ÖNMAGUKÉRT

\$15-ig postán 50¢ táviratilag összesen	1.25
25-ig	70¢
40-ig	90¢
50-ig	1.00
70-ig	1.20
100-ig	1.50

100 dolláron felül másfél százalék azaz \$100-ként \$1.50.
TAKARÉKJEGYEK UTÁN 4% KAMATOT FIZETÜNK
LEGYEN MIELŐBB SZERENCSENK!
KAUFMAN STATE BANK
124-126 N. La Salle Street — Chicago, Ill.
Vagyon \$1.300.000.00 dollár. A legnagyobb chicagói magyar bank. A kanadai és amerikai magyarok közmegelegedése a ma legjobb ajánlólévelünk.
Magyar levelezés!

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA
5 NAP A TENGEREN CHERBOURON AT
6 NAP BREMAN AT
a világ két leggyorsabb hajóján:

BREMEN ÉS EUROPA

HÉT NAPON BELÜL MAGYARORSZÁGBA ÉR
Vagy utazzék a népszerű
COLUMBUS

expresshajón. — Ugyancsak rendez heti járatok a híres Lloyd kabin-hajókkal
Felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz vagy
NORTH GERMAN LLOYD
654 Main Street WINNIPEG, MAN.

Az egyetlen magyar gyógyszer-tár
egész Keletkanadában

ahol magyarul beszélnek s óhazában képzett gyógyszerészek ad tanácsot és csinálják meg az orvoságit

I. ROTHBART

gyógyszerész és vegyész

594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
DIJTALANUL ADUNK TANÁCSOT, HA FELKÉRÉS VAGY IRI
POSTAI RENDELESEKET PONTOSAN KIKÜLDÜNK!

MACDONALD'S
Fine Cut

A LEGJOBB DOHÁNY AZOK RÉSZÉRE AKIK
MAGUK, SODORJÁK CIGARETTÁIKAT

Minden csomag dohánnyal
ZIG-ZAG
CIGARETTAPAPIRT INGYEN ADUNK

15¢

Kanada legjobb cigarettadohánya

Kanada Magyar Újság

Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.

Szerkesztő: **SACSKAI P. BELA** Editor
Nagyobb hirdetések irat kívánatra azonnal küldi a kiadóhivatalt.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 KÜLFÖLD \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legnagyobb hirdetés 50 cent. Hétméretű hirdetés \$1.25. Kisebbségben a kiadóhivataltól megkérve.

ELADÓ FARM Port Robinson, Ont. mellett, 4 akér jó föld, lakóházak, egy akér szőlővel beültetve. Ár \$850 készpénz. Részletfizetésre pedig \$1000. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos: **Mátyás György**, St. Davis, Ont. vagy **Ninás Ferencc**, 540 Homewood Ave. Niagara Falls, Ont. 31-

ELADÓ FARMOK Most 5000 el megnézni a mi jó földjeinket. Gyönyörű meg róla, mit lehet itt megtermelni. Ön is úgy vélekedik majd, hogy ennél jobb földet még nem látott. Ha ez nem terem akkor egy sem a világon. Többes magyar honfitársunk bizonyítja a telep-jóságát. Bokros földek \$3-tól \$5-ig. Művelt farmok \$10-tól \$50-ig. Jöjjen személyesen, vagy írjon: **John Demeter** BOX: 75 Stratton, Ont. 21-35

KÜLDJON BE \$1-et egy font díjmentesen szállított különlegesen finomra vágott cigarettá-dohányért, vagy 50 centet egy tucat díjmentesen postára adott "MODIANO" eredeti magyar cigarettá papírrért. **CALGARY TOBACCO CO.** 424 - 8th Ave East. Calgary, Alta. 32-14

KERESEK beteg feleségem melé 5 vagy 6 hónapra egy 40 év körüli asszonyt, akinek gyakorlata van a masztrozásban. Fizetés havil 10 dollár ellátással. Cim: **Steve Will**, Middle Lake, Sask. 32-4

KERESEM Borsod megye Aradnál szőlő ültetésére Sallies Bertalan öcsemét. "Kérlek adj életjelt magadról vagy legálább édesanyjáról!" Továbbá felkérem azokat, akik csészméről tudnak vagy hallottak, holléteit azonnal tudassák velem: Cim: **Kovács István** 200 Simcoe St. Toronto, Ont. 32-5

LEVELES DOHANY legelőcsőbb beszerzési forrás egész Kanadában. Ha leveles dohányt használ sok pénzt takaríthat meg. Ontarióból 2 dollár, más tartományokból \$2.45 beküldése ellenében 10 font dohányt küldök, a postaköltséget én fizetem. Megrendelhető a régi dohányszállító farmerektől: **Joe Horváth**, R.R. No 3, Amherstburg, Ont. 32-5

30 EVES református, kanadai polgár állandó munkával rendelkező bányász legény nőülés céljából szeretne megismerkedni egy 24-30 év közötti tisztességes magyar leánnyal vagy gyermekkel ösvegyvel. Pényképes leveleket kérék "Bányász" jellegre 375 Hargrave St. Winnipeg, Man. 32-4

PONTOS HAGYATEKI ügyben keresem **Cobor Lajost**, aki **Plastovce Z. XVIII.** cseh megszállt területéről előlt 8 évvel vándorolt Kanadába. Utolsó ismert kanadai címe **750-13th St. W. Prince Albert, Sask.** Kérem őt vagy a róla tudókat tudassanak hollétérel. Cim a kiadóhivataltban: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man. 32-4

HÁZASSÁG céljából külföldre családos ösvegy ember szeretne megismerkedni hozzáillő idősebb leánnyal, vagy ösvegyvel. Vallás nem határoz. Házam és állandó munkám van. Pényképes leveleket kérék **Ignác Istvánt**, 2545 Level Ave. Niagara Falls, Ont. 34-5

FIGYELEM magyar testvérek. Itt van a valódi jó farm élet **British Columbia**ban. Megterem minden úgy mint az Óhazában. Itt az éghajlat nagyon kellemes, nincs sem túl hideg, sem túl meleg. Egy 40 akeros farm ára csak \$1000, \$300 készpénz. Egy 10 akeros farm ára \$700, \$250 készpénz. Egy 30 akeros farm ára \$3200, \$600 készpénz és a fennmaradt összeget 25 év alatt törlesztetheti. Írjon magyarul vagy kéremesen fel. A Nyilas tó 455 West Pender St. Vancouver, B.C. 34-6

KÉT SZOBÁS új ház, konyhacumihely és csirke telekkel együtt eladásra most olcsón eladó. — 160 holdas új farm, 100 hold feltörve, új ház, 5 lóra istálló, csirke és sertés ől, jó ivóvíz, gazdasági szereszközök 3 dróttal beherítve olcsón eladó. **J. Prastlischal** Handsworth, Sask. 34-6

KÉTEZER VASUTASNAK ADJÁK VISSZA KENYÉRÉT
A kanadai vasutasok szakszervezetének sikerült meggyőznie a vasutársaságok igazgatóbíróságait arról, hogy több jótességet az elbocsátott vasutasok visszavételével és a jelenleg alkalmazásban levőknek rövidebb szolgálatra való beosztásával, mint ha fenntartják a jelenlegi beosztást. A megegyezés értelmében mintegy kétezer vasutas kap alkalmazást, átlagosan minden tartományban kétszáz és egynéhány, viszont az állomáson dolgozók csak öt napot fognak dolgozni, a vonatokon szolgálatot tevők pedig kevesebb mérföldet fognak megtenni.

KONZULI KERESTETÉS
Feltérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekében meliből közzéjük címüket az alulírott m. klr. konzulátussal.
Kállai Sándor Tiszánagyfalva, Trinácz W. volt címe 218 Alexander Ave. Winnipeg, Man. **Bohnár István** Erdőhorvát, Dótos Ferenc volt címe Aerial, Alta. **Iszák Sándor** volt címe Dewery B.C. **Kulcsár Gyula** volt címe c/o Dother farm R.R. 1 Yorkton, Sask. **Herzeg Lajos** volt címe 822 B. 4th St. Medicine Hat, Alta. 34-6

Magyar Királyi Konzulátus
Royal Hungarian Consulate
225 Royal Bank of Canada Building
WINNIPEG, Man.

A FÜGGETLEN SAJTÓ A
KANADÁBA SZAKADT M
GYARSÁG LEGERŐSEBB
TAMASZA — LEGYEN ÖN
IS MUNKATÁRSUNK!

Erősíti a gyenge és rossz veséket
Nuga Tone megtisztítja a szervezetet a betegség csírától és új életet ad a gyenge vesének és más szerveknek. Tisztítja a vért, megszabadítja a fájásokat. Ha gyengék a vesék és tehetetlenek a szervek, a vagy ha egészsége nem jó, használjon Nuga Tone-t és szeresse vissza egészségét, életét. Árútlját a gyógyszereszek. Ha az ön gyógyszerésznél nem volna, kérje meg, hogy rendeljen önnek a nagykereskedőtől.

Hauser Sebő
MAGYAR BORBÉLY
216 Alexander Ave.
WINNIPEG, MAN.

TUDJA-E ÖN
1. Ha pénzt küld haza a
CANADIAN NATIONAL
EXPRESS
Által akkor az Ön nyugtájáért a kanadai kormány, mint a Canadian National Railways tulajdonosa felelős.

W. H. BRYCE, Manager
Money Order Department,
Canadian National Express,
355 McGill Street, Montreal

ALEX'S MEAT MARKET
Magyar hentes üzlet
642 Logan Ave Winnipeg, Man.
(a Market Street kizöldben, va lamvet 460 King St és Dufferin Ave. sarkán.)
Raktáron tart friss sertés, marhahús, óhazai minőségű kolbászokat, füstölt szalonnát, hájat, szirt, tojást, édes sárga paprikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidékieket Manitoba te rületre utánvétellel (C.O.D.) szállítok. Szives pártfogást kér **ZEMNIGZKY ELEK** tulajdonos

A LETHBRIDGEI VONOS
ZENEKAR
ezuton ajánlok vidéki mulatságokra. Játssunk magyar és angol darszabot. **Prímás Ekl István**, cimbalom. **Eldő János**, kontrás. **Walentín Bálint**, nagybőgős a Régi. Cimünk. Magyar Otthon 406-4 Ave. South LETHBRIDGE, Alta.

SZARKA JÓZSEF
üzletében magyar pipa és cigarettá dohány, papír kapható.
A Kanadai Magyar Újság
ügynöke előfizetéseket, hirdetéseket, kerestetéseket felvesz a lapszámlára.
MAGYAR OTTHON SZÁLLODA
406-4 Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE. ALTA.

MAGYAR
BILLIARD-HALL
MONTREALBAN
1603 St. Lawrence Blvd.
SZIVES PARTFOGAST KÉR
VARGA JÁNOS

KELETKANADAI IRODA
Vezető: **SZABOLCS FERENC**
Gyors és biztos pénzátutalás — Hajójegyek — Bevándorlási és utazási ügyek — Polgárosságok — Fordítások és okiratok — Kéjegyzi ügyek Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű felszállási feltételekkel, bármily nagyváltás kaphatók. Kérjen ajánlatot — Mindenütt biztosítás — Könyvek, újságok és hangfelvételek árusítása. Bármely ügyben forduljon bizalommal a címre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

TELEPÉSEI LEHETŐSÉG
Mindazon családos és nőtlen egyének, akik telepedni szándékoznak, földtulajnosági lehetőségeikről tanácsot és felvilágosítást kaphatnak az felsorolt bármelyik irodánál: Land Settlement Office, Department of Immigration, Commercial Building, Winnipeg, Man. Canadian National Railways, Colonization Department, Room 100 Union Station, Winnipeg, Man. vagy a nyugati vasútvonalak Railway, Colonization Department, C.P.R. Station, Winnipeg, Man.

KELETKANADAI IRODA
Vezető: **SZABOLCS FERENC**
Gyors és biztos pénzátutalás — Hajójegyek — Bevándorlási és utazási ügyek — Polgárosságok — Fordítások és okiratok — Kéjegyzi ügyek Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű felszállási feltételekkel, bármily nagyváltás kaphatók. Kérjen ajánlatot — Mindenütt biztosítás — Könyvek, újságok és hangfelvételek árusítása. Bármely ügyben forduljon bizalommal a címre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

LUKÁCS LAJOS
TELEPÍTÉSI IRODÁJA
10517-57th St. Phone 21-34
EDMONTON, ALBERTA,
Pénzküldést legutányosabb díj szabás mellett gyorsan eszközöl. Kérjen árjegyzéket. Albetra legjobb fekvésű farmjai nálam kaphatók. Hajójegyek részletfizetésre is. Beutazási engedélyt beszeres csatlója részére. A Kanadai Magyar Újság képviselője; előfizetéseket és hirdetéseket felvesz, címváltozásokat eszközöl.

ANGOLUL BESZÉLNI
IRNI ÉS OLVASNI
Könnyen megtanulhat minden magyar a hires két dolláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckéjéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.
IZIDOR BRAUN
okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

Telepedjen le s legyen a maga gazdája
Sohasem lesz jobb alkalom a telepedésre, mint most jó vidéken, benépesedett helyen folyik a település. Akinek komoly elhatározása a telepedésről, jöhet azonnal.
Hajójegy — Pénzküldés — Közjegyzői okiratok
KONYHA FERENC, közjegyző
YORKTON, SASK. 52 West Broadway.

THE STAR PHOTO STUDIO
Elsőrangú fényképezési műtermünk a legmodernebb felszereléssel várja Önt, hogy azok a pát megörökítse. Ugyancsak készítünk esküvői családi és egyéni csoportképeket jutányos áron gyönyörű kivitelben.
490 Main Street. WINNIPEG. MANITOBA.

FELHÍVÁS TELEPÉDNI SZÁNDÉKOZÓKHOZ
Mielőtt farmvételbe beleszerénynek, forduljanak bizalommal a
BROOKSI MAGYAR IRODÁHOZ
Ez csak egy levél megírásába kerül, de talán egész élet bosszuságától óv meg. — Farmok eladás, zöldségkertészetek. Öntözberendezések és anélkül Teljes irodai szolgálat. Pénzküldés. Okmánykésztés. Beutazási engedélyek. Hajójegyek.
DEMETROVITS DEZSŐ Brooks, Alberta

ALEX. A. KELEN
1456 CITY HALL AVENUE — MONTREAL
PÉNZKÜLDÉSEK - HAJÓJEGYEK
BEVÁNDORLÁSOK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAJÓJEGYEK KEDVEZŐ RÉSZLETFIZETÉS MELLETT
Pénzküldést az Óhazába továbbra is akadálytalanul vállaljuk!
PÉNZKÜLDÉSSEL SORSOLÁSBAN VESZ RÉSZT EGÉSZ EVEN ÁTI

DITTON A.
Winnipegben 229 Austin St alatt valódi ÓHAZAI műköszörős műhelyt nyitott és a legfrissebb munkákat jutányos áron vállalja, garanciával.
Borotva ... 50c.
Hajnyírógép. 75c.
Ollók ... 25-35c.

A magyarok találkozó helye
EDMONTONBAN!
EMPIRE HOTEL
10246 98th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgálás, csengőszolgálat minden egyes szobában!

Tőzsde
Az e heti winniepei helyben zárt árak a következők:
BUZA —
No 1 \$0.56 1/2 No 2 \$0.52 No 3 \$0.46 No 4 \$0.41 No 5 \$0.38
ZAB —
No 2 C W 30% No 3 C W 27%
ARPA —
No 2 C W 35% No 3 C W 32%
LEN —
No 1 N C W \$1.05 No 2 C W \$1.01 No 3 C W \$0.85
ROZS —
No 1 és 2 C W 30% No 3 C W 28%

ÁLLATÁRAK
GÖBÖLY
J6 5.00 — 5.25
Közepes 4.25 — 4.75
Szállány 3.00 — 4.00
VAGO MARHA
J6 5.25 — 6.25
Közepes 4.50 — 5.00
BIKA
J6 3.00 — 3.25
Szállány 1.00 — 1.25
OKOR
J6 3.00 — 3.25
Szállány 2.00 — 2.75
BORJU
J6 5.00 — 6.50
Közepes 2.00 — 4.00
SERTÉS
Válogatott 6.25 — 6.25
Nehéz 5.25 — 5.25
Könnyű 4.75 — 5.75
No. 1 koca 4.00 — 5.00
No. 2 koca 3.00 — 3.25
BARANY
J6 5.00 — 6.75
Szállány 3.00 — 4.00
BIKA
J6 3.00 — 3.50
Szállány 1.00 — 1.50

JACK LONDON

A világ tele volt emberekkel. A 2010-iki népszámlálás nyolcbillió lakost állapított meg a földkerekségen — nyolc konyát — nyolcbilliót. Akkor nem úgy volt, mint ma. Az emberiség sokkal több táplálékot ismert és minél több volt az enivaló, annál több lett az ember. Az 1800-ik évben csak százhetvenmillió élt Európában. Száz évvel később, 1900-ban már ötszázmillió lelket számlált Európa. És 2000-ben ezeröttszázmillió ember volt együtt benne. És így nőtt növekedett mindennél a föld lakóinak a száma. Amikor a skarlát elkezdődött, nyolcbillió ember élt a világon.

En még fiatal ember voltam, amikor a járvány kitört, mindössze huszonhét éves. Ott laktam a friskólóból túlsó partján Berkeleyben. Emlékszel, Edwin, azokra a nagy kóházakra a hegyoldalon, amint lejövünk a Contra-Costáról? Ott éltem én azokban a kóházakban. Az angol irodalom tanára voltam. . .

A fiuk ebből a beszédből megint sokat nem értettek, de azért nem zavarták az öregget. Csak Hare-Lip kérdezte meg: — Mire valók voltak azok a kóházak? — Emlékszel rá, mikor az apád uszni tanított? — kezdte a magyarázatot az aggyasztán.

A fiu bólintott.

— Nos tehát, California egyetemén — így hívták azokat a kóházakat — mi arra tanítottunk fiatalembereket és lányokat, hogy hogyan kell gondolkodni. Ugy, amint az előbb beanevetek tanítottalak meg arra, hogy mennyi négybillió. Ott sok mindent kellett tanítani. A fiatalembereket és lányokat, akiket tanítottunk diákoknak nevezték. Nagy teremben tanítottunk. És én beszéltem nekik negyvennégy-ötvennek egyszerre, úgy amint most nektek beszélek. Könyvekről beszéltem nekik, amit mások írtak régi időkben és olyanokról is, amiket az ő idejükben írtak.

— Ez volt az egész? — kérdezte Hoo-Hoo. — Csak beszéltél? Mindig csak beszéltél? Ki ment vadászni helyetted? És ki fejté meg a kecskéket?

— Érthető kérdés, Hoo-Hoo, érthető kérdés. Már mond tam neked, hogy akkoriban a táplálék megszerzése könnyű dolgot volt. Okosak voltak és ügyesek. Kevés ember igen sok ember számára szerezte meg az élelmet. A többi ember mást

A SKARLÁT

csinált. En például beszéltem és ezért élelmet kaptam, sok élelmet, finom élelmet, pompás enivalókat, amilyeneket hatvan év óta nem izleltem és soha többé nem fogok élvezni. Gyakran gondolok rá, hogy a mi nagy civilizációnknak legnagyobb berendezése a táplálkozás volt — kimeríthetetlen bőségével, végtelen változatosságával és csodálatos finomságával. Bizony kedves unokám, az élet csak akkor volt igazán élet, mikor annyiféle nagyszerű enivaló akadt.

A fiuknak ez megint fagcs beszéd volt és nem is igen figyeltek rá, csak afféle öregek fecsegésnek tekintették.

Hare-Lip mégis közbeszólt: — En akkor is az erdőbe mentem volna és magam szereztem volna meg magamnak a táplálékomat. És megöltem volna azt, aki el akarta volna venni tőlem.

Az öreg professzor nevetett. — Azok abból éltek, hogy nekünk enni adtak. Mások megint abból éltek, hogy ruhát varrtak. En Smith professzor voltam akkoriban. Smith Howard James tanár volt a nevem. És az előadásaim nagyon népszerűek voltak, nagyon sok fiatal ember és leány hallgatott és mindenki érdeklődéssel figyelte, mit beszéltem, azokról a könyvekről, amiket mások írtak. És én boldog voltam és sok mindenféle finom enivalóm volt. A kezem is finom volt és puha, mert nem dolgoztam vele, a testem is tiszta volt egészen.

Kellettlenül nézett végig kecskébor takaróján. — Akkor nem hordtunk ilyen vacakokat. Az egyszerű ember is különben öltözködött. És nagyon tiszták voltunk. Napjában többször is megmostuk a kezünket és az arcunkat. Ti, fiuk, manapság csak akkor mosakodtok, ha vízbe estek, vagy uszni mentek.

— Te sem mosakodsz, nagyapó — szólt közbe Hoo-Hoo. — Jó, jó tudom. Az egészen más. En egy gyöngye öreg ember vagyok. És az idők is megváltoztak. Manapság nem divat mosakodni, mert nincs is mivel. Hatvan éve, hogy nem látam egy darab szappant sem. Ti persze nem tudjátok, mi az a szappan és most nem is beszélek róla, mert én most a skarlát-halált akarom elmesélni. Azt tudjátok, hogy mi a betegség. Azt a betegséget mi járványnak hívtuk. A járványok okai a